

دوشنبه ۷ مرداد ۱۳۹۸

۲۶ ذیقعدہ ۱۴۴۰

سال نوزدهم شماره ۹۰۷

صفحه ۱۲

فرمانده کل سپاه در جریان بازدید از مناطق سیل‌زده خرم‌آباد

فوق‌العاده قدرتمند شده‌ایم

صفحه ۱

گزارش خبری از چند و چون طرح گشت‌زنی در تنگه هرمز

ائتلاف ضد ایرانی در بن‌بست

صفحه ۲

شکست قرن

بررسی طرح آمریکایی – صهیونیستی – سعودی برای فلسطین

معامله قرن در برابر معادله مقاومت محکوم به شکست است

■ **توطئه تغییر تضادا!**

■ **پایان مرتجعان**

■ **روی خط سازش**

با آثار و گفتاری از:

حسین امیرعبداللہیان

سیدہادی سیدافقی

حسین رویوران

و...

پرویزہ

فرمانده کل سپاه در جریان بازدید از مناطق سیل‌زده خرم‌آباد

فوق‌العاده‌قدرتمند شده‌ایم

به توان ضریب متقابل رسیده‌ایم

سردار سلامی در ادامه صحبت‌های خود گفت: «ارتقای توانمندی دفاعی و افزایش قدرت تاب‌آوری و مقاومت جمهوری اسلامی ایران در برابر تحریم‌های آمریکا در قالب نظریات روابط بین‌المللی نیز قابل تشریح و تفسیر است. در این نظریه‌ها می‌توان جایگاه و وزن کشورها را در سلسله‌مراتب طولی قدرت نسبت به هم سنجید؛ پارہ‌ای از کشورها در دفاع از خود به شدت منفعل هستند که به تعبیر امام علی(ع) آنها پیامبال قدرتمندان می‌شوند؛ اما دسته‌ای نشان می‌دهد، دسته سوم کشورهایی هستند که دیگر، بسا تقویت توان دفاعی خود به مرحله دفاع ملی رسیده و ابزارها و مکانیزم‌های اولیه برای دفاع در برابر دشمنان را تمهید کرده‌اند.

وضعیت اینها نسبت به دسته اولی بسیار بهتر است؛ اما توقف در این سطح آنها را آسیب‌پذیر نشان می‌دهد، دسته سوم کشورهایی هستند که می‌کوشندند به سطحی از دفاع ملی دست یابند که دشمن حتی تصور حمله به آنها را نیز در سر نپروراند. به این سطح از قدرت، توان بازدارندگی گفته می‌شود. آیہ‌ای که بر تارک نام سپاه نقش بسته «واعدوا لہم مااستطعتم من قوہ»، دنبال تبیین و تلقین همین سطح از دفاع و مقاومت است.» فرمانده کل سپاه پاسداران افزود: «مروز جمهوری اسلامی ایران با تجارب درخشان دفاع مقدس و دفاع از حرم اہل بیت، با شکار پھباد متجاوز ابرقدرت دنیا بر فراز آسمان ولایت که

دنیا داریم که به گونه‌ای به این قدرتمندی ایران اسلامی در اثر مقاومت و ایستادگی اذعان می‌کنند. «ماریا زاخاروا» سخنگوی وزارت خارجه روسیه با انتقاد از سیاست‌های آمریکا برای مخدوش کردن چہرہ ایران در منطقه تصریح کرد: «سیاست‌های خصمانہ آمریکا علیہ ایران مخرب و کوتہ‌بینانہ هستند. بنا نھادن یک ساختار امنیتی قوی در خاورمیانہ، بدون ایران امکان‌پذیر نخواھد بود.» این کلام در نگاه «سرگئی لاوروف» وزیر خارجه این کشور نیز به گونه‌ای دیگر تکرار شد و وی به جایگاہ تعیین‌کنندگی ایران در تحولات منطقه‌ای در دیدار با ہمتای اماراتی خود اشارہ کرد.

■ **ملت ایران ہمسہ آزمون‌ها را به عمل آورده چسہ تحریم اقتصادی و چه در فشارهای سیاسی، عملیات روانی و چه ارباب برای عملیات نظامی کہ در چند ماہ اخیر دشمن ہمہ این فشارها را توأم بر ملت ایران وارد کرد؛ اما جہان نتیجہ این اعمال فشارها را دید و متوجہ شد، ایران فوق‌العادہ قدرتمند است و نہ فقط صاحب قدرت؛ بلکه صاحب ارادہ برای بہ کارگیری قدرت ہم شدہ است. برای پیشرفت ارادہ قاطع و ہدف داریم و از آرایش جنگی دشمنان در ہیچ صحنہ‌ای نمی‌ترسیم و حرف‌های مان متکی بر عمل است**

همچنین «ستلی جانسون» پدر نخست‌وزیر جدیدانگلیس به‌واقعیت قدرت منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران با توجه به توقیف نفت‌کش‌های دو کشور ایران و انگلیس چنین اعتراف کرد: «ایران برای بوریس مہم و تداعی‌کنندہ داریوش و خشیایار است و من منتظر این ہستم کہ او روابط با ایران را بہبود بخشد. احتمال اینکه روابط پایداری با ارزش‌های خود ہیچ وقت کوتاہ نمی‌آیند، گفت: «برای پیشرفت ارادہ قاطع و ہدف داریم و از آرایش جنگی دشمنان در ہیچ صحنہ‌ای نمی‌ترسیم و حرف‌های مان متکی بر عمل است.»

این موضع سردار سلامی تنها حرف و سخن ایشان نیست؛ بلکه دوستان و دشمنان زیادی در

اواخر ہفتہ گذشتہ سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرماندہ کل سپاہ در راستای عملی‌سازی توصیه رہبر معظم انقلاب در زمینہ فراموش نکردن سیل‌زدگان و جمع مردم غیور استان لرستان حاضر شد و آخرین وضعیت ساخت‌وسازها و خدمات بہ سیل‌زدگان را بررسی کرد.

سردار سلامی در حاشیہ بازدید از آذارہہ اراک – خرم‌آباد در جمع خبرنگاران در پیامی بہ دشمنان نظام و انقلاب اظہار داشت: «پیشرفت‌های ملت ایران ہمہ ناشی از حس جہادی است کہ در دوران تحریم در جوانان، ملت و مجموع نظام ایجاد شدہ است، بہ دشمنان می‌گوییم فرقی برای مان نمی‌کند تحریم را ادامہ بدهند یا بردارند، تا امروز از تحریم بہرہ‌های فوق‌العادہ‌ای بردہ‌ایم؛ بنابراین آنها باید بدانند وقتی ایران را تحریم می‌کنند ملت ما پیشرفت می‌کند، بہ استعدادهای درونی و خداوند تکیہ می‌کنیم؛ لذا دشمن بداند اسرار موفقیت را بہ دست آورده‌یم.»

ایران فوق‌العادہ قدرتمند است

سردار سلامی با بیان اینکه دشمن ہمہ ابزارهای فشار علیہ ایران را آزمودہ است، تصریح کرد: «ملت ایران ہمہ آزمون‌ها را بہ عمل آورده است، تحریم اقتصادی و چه در فشارهای سیاسی، عملیات روانی و چه ارباب برای عملیات نظامی کہ در چند ماہ اخیر دشمن ہمہ این فشارها را توأم بر ملت ایران وارد کرد؛ اما جہان نتیجہ این اعمال فشارها را دید و متوجہ شد ایران فوق‌العادہ قدرتمند است و نہ فقط صاحب قدرت؛ بلکه صاحب ارادہ برای بہ کارگیری قدرت ہم شدہ است.» فرماندہ کل سپاہ با بیان اینکه ملت ایران از اعمال قدرت خود برای دفاع از منافع ملت و ارزش‌های خود ہیچ وقت کوتاہ نمی‌آیند، گفت: «برای پیشرفت ارادہ قاطع و ہدف داریم و از آرایش جنگی دشمنان در ہیچ صحنہ‌ای نمی‌ترسیم و حرف‌های مان متکی بر عمل است.»

این موضع سردار سلامی تنها حرف و سخن ایشان نیست؛ بلکه دوستان و دشمنان زیادی در

یادداشت

امنیت را جناحی نکنید!

علی حیدری

سردبیر

یک– سه ہفتہ از پخش آخرین قسمت سریال «گاندو» کہ فیلم‌نامہ آن بر اساس مستندات و وقایع تاریخی نگاشتہ شدہ بود، می‌گذرد؛ اما حاشیہ‌ها و واکنش‌ها بہ این مجموعہ تلویزیونی امنیتی و ضدجاسوسی ادامہ دارد. واکنش‌هایی کہ از سطح افکار عمومی و شبکہ‌های اجتماعی فراتر رفته و بہ موضوعی قابل توجہ در بین برخی مسئولان و دولتمردان بدل شدہ و شنیدہ‌ها حاکی است، پای این موضوع بہ نشست ہیئت دولت نیز باز شدہ و بحث‌های جدی بین برخی مسئولان دولت و رئیس رسانہ ملی در گرفته است.

یکی از دلایل این حجم از حواشی برای یک سریال تلویزیونی بہ این موضوع بر می‌گردد کہ گاندو بر اساس یک پروندہ واقعی امنیتی ساختہ شد کہ در سال‌های اخیر در کشور رخ دادہ و مدت زمان زیادی ہم از آن نمی‌گذرد و افکار عمومی ہم سرخط خبرهای این جریان نفوذی را بہ خاطر دارد. پروژہ‌ای کہ عوامل آن با تلاش و مجاہدت در خور تحسین سربازان گمنام در سازمان اطلاعات سپاہ شناسایی و دستگیر شدند.

اما در کنار منتقدانی کہ بہ دلایل سیاسی و گاهی جناحی این مجموعہ قوی و کم نظیر را زیر سؤال می‌برند، کارشناسان مسائل سیاسی و امنیتی، ہدف این ہیاہوہا را تحریف موضوع برای افکارعمومی دانستہ و معتقدند ہیچ مطلبی در این سریال خلاف واقع نبودہ و کسانی کہ از نمایش ماجرای یک پروندہ جاسوسی در کشور نگران شدہ‌اند، از افشای واقعیت و حقیقت بیم دارند. حتی از یکی از مسئولان ارشد وزارت اطلاعات نقل شد، در نقد مباحث مطرح شدہ علیہ این مجموعہ تلویزیونی گفتہ بود در بدبینانه‌ترین حالت حتی اگر ۵۰ درصد محتوای سریال گاندو ہم درست باشد، باعث افتخار ماست، دو– ہفتہ گذشتہ وزارت اطلاعات با انتشار مستندی از شناسایی و دستگیری ۱۷ جاسوس تربیت‌یافتہ سازمان سیا پرده برداشت کہ بہ صورت شاغل یا پیمانکار و مشاور در مراکز حساس و حیاتی، شامل حوزہ‌های اقتصادی، ہستہ‌ای، نظامی و سایبری کشور و همچنین بخش خصوصی مرتبط با این مراکز فعال بودند. متعاقب این اقدام ججت‌الاسلام حسین طائب، رئیس سازمان اطلاعات سپاہ از اقدامات برادران وزارت اطلاعات در زمینہ دستگیری جاسوسان سیا در ایران تقدیر و تشکر کرد.

در حالی کہ از پایان نمایش گاندو روزها و ہفتہ‌ها سپری شدہ است؛ اما برخی مسئولان دولتی از جملہ مشاور رسانہ‌ای رئیس‌جمہور کہ بہ اظہارنظرهای شاذ در شبکہ‌های اجتماعی معروف است و عمدہ نظرات و نوشتہ‌های وی حاشیہ‌سازی‌های سیاسی است تا بیان واقعیت‌ها و توجہ بہ مشکلات مردم، همچنان میدان‌دار تخریب این سریال در شبکہ‌های اجتماعی است و بہ طور عجیبی علاقہ‌ای بہ پایان دادن بہ این موضوع ندارد!

ادامہ فضا سازی‌ای او کہ سابقہ آشکار فعالیت طولانی در مجموعہ‌های امنیتی و اطلاعاتی دارد، با تعابیری مانند «آنکہ جاسوس واقعی می‌گیرد نیازی ندارد سریال تخیلی بسازد.» نشان داد این موضوع چقدر حائز اهمیت است و بعید نیست بہ دلیل اهمیت این موضوع و ضرورت تلاش مضاعف و متحدانہ نیروہای امنیتی کشور، عداہی بخواہند دو مجموعہ وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاہ را– کہ دو بازوی امنیتی جمهوری اسلامی ایران با وظایف قانونی مشخص ہستند– رودرروی ہم قرار دہند! فارغ از اینکه مجاہدان گمنام انقلاب در دو

مجموعہ مہم و اثرگذار امنیتی بدون توجہ بہ این حاشیہ‌سازی‌های سیاسی با مہانگی و ہمکاری مشغول انجام مأموریت‌های محولہ هستند و برای حفظ و تأمین امنیت پایدار از جان خود نیز دریغ نمی‌ورزند. از این رو اقدام تقدیرآمیز رئیس سازمان اطلاعات سپاہ در قدرانی از سربازان گمنام وزارت اطلاعات برای اقدامات‌شمان در دستگیری ۱۷ جاسوس سیا در ایران و همچنین تأیید مسئول ارشد وزارت اطلاعات از نمایش اقتدار اطلاعاتی و امنیتی پاسداران در گاندو زیباست و برخلاف رویہ برخی مسئولان و سیاسیون کہ برای منافع جریانی و حزبی امنیت را نیز جناحی می‌کنند، شایستہ تقدیر!

سرمقالہ

مثل ہمیشہ با مردم

دکتر عبدالله جوانی

مدیر مسئول

ہفتہ گذشتہ دو خبر مہم در رسانہ‌ها انتشار یافت کہ ہر دو جنبہ دستوری داشت و از سوی رہبر معظم انقلاب صادر شدہ بود: ۱– بازار را تنظیم کنید. ۲– با جنگل خواری در گلستان بر خورد کنید. اهمیت این دو خبر بہ گونه‌ای بود کہ در بسیاری از رسانہ‌ها بازتاب پیدا کرد. با اندکی تأمل و با رجوع بہ حافظہ تاریخی و مرور سبیرہ نظری و عملی حضرت آیت‌اللہ‌العظمی خامنہ‌ای(مدظلہ‌العالی) در ۳۰ سال گذشتہ، نمونہ‌های بسیار فراوانی از این جنس دستور‌ها را می‌توان ملاحظہ کرد؛ دستور‌هایی کہ نشان می‌دہد، معظم‌لہ ہمیشہ بہ فکر مردم و طرفدار حقوق عمومی و منافع ملی بودہ است. ماہیت این دستور‌ها و پیگیری‌های بعدی در زمینہ نتایج حاصلہ نشان می‌دہد:

۱– رہبر معظم انقلاب نسبت بہ مسائل کشور و مشکلات مردم اشرف کامل دارند.

۲– دغدغہ رہبر معظم انقلاب رعایت حقوق عمومی، حل مشکلات مردم و تأمین رفاہ حال آنان است.

۳– در مکتب رہبری همانند امام(رہ)، مسئولان باید خدمتگزاران و خادمان مردم باشند.

۴– رہبر فرزانه انقلاب نسبت بہ گزارش‌های مردمی و نہادہا و همچنین مشاہدات شخصی خود در زمینہ موضوعی کہ مبین تضییع حقوق مردم یا فرد خاص از جامعہ با ہر نوع جایگاہ و موقعیت اجتماعی باشد، حساس بودہ، با دقت کامل برای تأمین حقوق مردم ورود کردہ، دستور می‌دہند و آن را تا رسیدن بہ نتیجہ کامل پیگیری می‌کنند.

البتہ در این میان، ہر جا مسئولان و دستگاہ‌ها، نسبت بہ تدابیر، فرامین و دستور‌های رہبری، جدیت بہ خرج دادہ و اقدامات لازم را بہ ہنگام انجام دادہ باشند، مردم شاهد نتایج آن در کوتاہ‌ترین زمان ممکن ہوندند؛ اما در برخی موضوعات بسیار مہم، کوتاہی مسئولان سبب افزون شدن دغدغہ‌های رہبر معظم انقلاب از یک‌سو و افزایش نارضایتی مردم از سوی دیگر شدہ است. برای نمونہ، فرمان ہشت مادہ‌ای معظم‌لہ کہ برای پدیدآیی یک مبارزہ جسدی و بی‌امان و بدون ملاحظہ این و آن، خطاب بہ رؤسای سہ قوہ در سال ۱۳۸۰ صادر شد، متأسفانہ بہ صورت شایستہ و بایستہ مورد توجہ و اقدام واقع نشدہ و بسیاری از مشکلات امروز کشور در حوزہ‌های گوناگون و از جملہ در حوزہ مسائل اقتصادی و معیشتی مردم، در جدی نگرفتن ہمین فرمان ہشت مادہ‌ای ریشہ دارد. نادیدہ گرفتن این دستور بہ صورت شایستہ و در خور انتظار معظم‌لہ، افزون بر پدیدآوردن مشکلات برای کشور و مردم، عامل اصلی پدیدآیی نارضایتی‌های عمومی در زمینہ فساد و بی‌اعتنائی مسئولان نسبت بہ امر مبارزہ با فساد است. مبارزہ با فساد شرط لازم برای رسیدن بہ عدالت است. عدالت و پیادہ‌سازی آن، تنها راہ تأمین حقوق عمومی بودہ و شعار اصلی جمہوری اسلامی و نظام ولایی بہ شمار می‌آید.

اما در جایی کہ دستور رہبری با سرعت و دقت بالا اجرا شدہ، مردم ہم بہ سرعت از نتایج و برکات آن دستور بر خوردار شدہ‌اند؛ برای نمونہ، می‌توان بہ بوستان و پارک جنگلی یاس در اتوبان بابایی، نرسیدہ بہ خیابان استخر در شمال شرق تہران اشارہ کرد. این پارک در وسعت ۱۴۰۰ ہکتار، بزرگ‌ترین پارک جنگلی تہران بہ شمار می‌آید کہ با مجموعہ‌ای کامل از امکانات، اکنون برای رفاہ حال مردم تہران، بہ یکی از بہترین مراکز تفریحی ایران تبدیل شدہ است. این پارک با یک دستور رہبری و جدی گرفتن آن از سوی شہردار وقت تہران احداث شد. ادامہ در صفحہ ۲

یادداشت

مقاومت برای صلح

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

صلح را می‌توان یکی از زیباترین و ارزشمندترین مفاهیم انسانی دانست که زیست مبتنی بر آن، امال و آرزوهای همیشگی بشریت در طول تاریخ بوده‌است. در این میان، همواره زیاده‌خواهانی بوده‌اند که برای برخورداری بیشتر، تجاوز به حقوق دیگران را در دستور کار خود قرار داده و آرامش، امنیت و صلح جوامع بشری را تهدید کرده‌اند؛ بنابراین تاریخ بشر بیش از آنکه تاریخ صلح باشد، تاریخ جنگ است.

در طول هزاران سال بشر بخش عمده‌ای از حیات خود را یا مشغول نبرد بوده‌است اما‌ده‌سازی و تدارک مقدمات آن! جنگ‌هایی که زیاده‌خواهان به منظور اشغالگری و گسترش سلطه سیاسی، اقتصادی و گاه فرهنگی طرح‌ریزی کرده‌اند که حاصل آن قتل و جنایت و نابودی دستاوردهای فرهنگی تمدنی بشر بوده‌است. از آغاز پیدایش دولت‌ها در حدود پنج هزار سال پیش تاکنون، توسعه جمعیت‌ها، گسترش تمدن‌ها و دستیابی به دانش و علم و فناوری نه تنها از روند رشد جنگ‌ها نکاسته، بلکه ابعاد آن را پیچیده‌تر کرده‌است. به گفته برخی پژوهشگران «بین سال‌های ۳۵۰۰ پیش از میلاد تا اواخر سده ۲۰ میلادی، حدوداً ۱۴۵۰۰ جنگ رخ داده و ۳/۵ میلیارد نفر بر اثر آنها جان خود را از دست داده‌اند و تنها ۳۰۰ سال از تاریخ بشر در صلح به سر رفته‌است.» در این میان انبیای الهی و ادیان ابراهیمی همواره پیشگامان تحقق «صلح همراه با عدالت» بوده‌اند. در نگاه ایشان بشریت برای زندگی عاری از جنگ و تجاوز در جهان خلق شده و قرار است که این کره خاکی مقری برای عبادت و بندگی خدا باشد؛ اما مستکبران و زیاده‌خواهان این نظم طبیعی را بر هم ریخته و جهانی نابرابر و همراه با خشونت و جنگ را رقم زده‌اند؛ بنابراین انبیای الهی یکی از مهم‌ترین شعار و اهداف خود را تحقق صلح دانسته‌اند.

نکته اساسی در فهم مفهوم صلح آن است که صلح ارزشمند و انسانی صلحی است که مبتنی بر عدالت باشد. به واقع راه تحقق صلح تحقق عدالت است و این گسترش عدالت است که صلح را برای بشریت به ارمغان خواهد آورد. صلح بدون عدالت تثبیت نظام نابرابر به نفع مستکبران و زیاده‌خواهان بوده و تنها به خلع سلاح عدالت‌خواهان، خاموشی فریاد آزادی‌خواهان و غلاف کردن شمشیر رهبران مقاومت خواهد انجامید و عامل فراگیری ظلمت و تباهی و فساد خواهد بود.

این روزها که تقابل جمهوری اسلامی با زیاده‌خواهی استکبار جهانی با پرچمداری آمریکایی‌ها به نقطه حساسی رسیده‌است، باز هم صداهای گوناگونی از سوی برخی جریان‌های سیاسی داخلی غرب‌گرا به نام صلح بلند شده‌است. در همین راستا رئیس‌جمهور دولت اصلاحات در نوشتاری که در روزنامه انگلیسی گاردین منتشر گرنخ، به موضوع ائتلاف برای صلح پرداخته‌است. وی با طرح مجدد «گفت‌وگوی تمدن‌ها» از افکار عمومی جهانی خواهان شده تا از بروز جنگ جلوگیری کرده و «نه به جنگ با ایران» را فریاد بزنند.

۱- فارغ از اینکه چنین نوشتاری چرا در روزنامه‌ای انگلیسی منتشر شده و تا چه اندازه در افکار عمومی جهانی اثرگذار بوده و آیا امکان شنیده شدن آن از سوی جهانیان وجود دارد یا خیر؟ این پرسش مطرح است که آیا این پیام خواهد توانست موجب تغییر رفتار زیاده‌خواهان کلسنفید شد؟ به واقع باید گفت چنین سخنانی در جهان عاری از عدالت، کاری از پیش نخواهد برد و تا زمانی که نظام نابرابر سلطه به نفع سلسله‌گران وجود دارد، تقاضا برای صلح حرف بیهوده‌ای خواهد بود. امروزه افکار عمومی را همان صاحب قدرت آمریکایی مدیریت می‌کند و چنین نوشته‌هایی اثرگذاری حداقلی را نیز ندارد. تنها کارکرد این‌گونه اقدامات به ظاهر کسب نوعی پرستیژ بین‌المللی برای نویسنده آن است!

۲- تقلیل صلح به مذاکره نکته انحرافی دیگری است که در متن این نوشتار ترویج شده‌است. واقعیت این است که در وضعیت نابرابر و در شرایطی که دشمن جز نابودی و تسلیم ما چیزی نمی‌خواهد، مذاکره راهکار تحقق صلح عادلانه نیست. مذاکرات گذشته نیز مؤید این حقیقت است، که دشمن هیچ الزامی برای پایبندی به تعهدات ندارد. مذاکره شاید پیش از مذاکرات برنامه برای اصلاح‌طلبان دستاوردی داشت؛ اما امروز به راهکار سوخته‌ای بدل شده‌است که خریداری در افکار عمومی ندارد. ۳-ملاحظه دیگر کارکردهای داخلی این‌گونه نوشتارهاست که برای تحت فشار قرار دادن مخالفان به کار می‌آید! متأسفانه این روزها دو گانه صلح و جنگ، در فضای داخلی کشور، دوگانه ساختگی مخالفان «منطق مقاومت» است که تلاش دارند اودادگی و انفعال را هواداری از صلح و مقاومت و ایستادگی را هواداری از جنگ معرفی کنند. این جریانات مدعی‌اند که چون جریان اقلیت جنگ طلب در داخل و خارج کشور، عامل شکل‌گیری این وضعیت هستند که هر دو باید از سوی افکار عمومی تحت فشار قرار بگیرند و منغفل شوند. از نگاه ایشان سقوط پهپاد متجاوز آمریکایی و توقف کشتی متخلف انگلیسی، اقداماتی جنگ‌طلبانه است که این اقلیت جنگ‌طلب طرح‌ریزی کرده‌اند؛ مغالطه بزرگی که افکار عمومی باید درباره آن هوشیار باشد، دچار اشتباه محاسباتی نشوند و مقاومت را به مثابه مهم‌ترین «مانع جنگ»، «عامل جنگ» نپندارند! سخن پایانی اینکه «مقاومت» منطبق حامیان «صلح عادلانه» برای مهار جنگ‌طلبان عالم و مقابله با آنان است و «مذاکره» منطبق آنانی است که «سازش و تسلیم» را به مثابه «صلح» جا می‌زنند و حاضر به دفاع واقعی از حقوق مستضعفان و ملت‌ها نیستند! و نباید فراموش کرد که به فرموده حکیم انقلاب اسلامی «برای یک ملت، صلح تمحیلی و غیر عادلانه، از جنگ هم بدتر است.»

سرمقاله

مثل همیشه با مردم

ادامه از صفحه اول
اگر آن دستور نبود یا دستور جدی گرفته نمی‌شد، اکنون چنین پارکی در اختیار عموم مردم نبود و محل آن بین ارگان‌ها و دستگاه‌ها تقسیم شده و با ساخت‌وسازهای فراوان، به یک مجموعه مسکونی یا اداری تبدیل شده بود. منظور از بیان این قبیل نمونه‌ها، توجه رهبری به مسائل کشور و مردم از یک‌سوو و نتایج عمل کردن یا عمل نکردن مسئولان کشور به دستورات صادره معظم‌له مبتنی بر این توجه از دیگر سوسمت.

اکنون مردم در جریان دو دستور مشخص صادره از سوی رهبری خطاب به مسئولان دولت قرار گرفته‌اند. دستور اول، به وضعیت آشفته بازار و هرج و مرج قیمت‌ها و ضعف برنامه‌ریزی‌ها و کنترل قیمت‌ها برمی‌گردد. مردم این روزها، بیش از هر موضوع دیگر، از ضعف نظارت دولت و دستگاه‌های مسئول، نسبت به قیمت‌ها گله دارند؛ قیمت مسکن، خودرو، کالاهای اساسی و آنچه مردم برای گذران زندگی به آنها نیاز دارند. به طور قطع، اگر در دو سال گذشته، مسئولان به وظایف خود در امر برنامه‌ریزی و نظارت دقیق بر بازار عمل می‌کردند، اکنون شاهد این بی‌نظمی در قیمت‌ها و سوء‌استفاده‌های افراد سودجو و پاندهای مافیایی نبودیم. پس باید دیدایی چنین وضعیتی در بازار، رهبر معظم انقلاب در کنار تذکرات بی در پی در سال‌های اخیر، با ورود مجدد خطاب به دولت، دستور اکید مبنی بر تنظیم بازار داده‌اند. خبر این دستور را رئیس‌جمهور در جلسه هیئت دولت، این‌گونه رسانه‌ای کرد: «رهبر معظم انقلاب دستور دادند که در خصوص تنظیم بازار تلاش مجدانه‌ای صورت بگیرد که قطعاً این کار نیز انجام خواهد شد تا شاهد رفاه بیشتر مردم باشیم.» اما خبر مربوط به دستور رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره زمین‌خواری در استان گلستان را آقای کاظم پالیزدار، دبیر ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی کشور و رسانه‌ای کرد.

ایشان در مصاحبه با خبرگزاری فارس، ضمن اشاره به حضور خود در استان

گلستان مبنی بر بررسی زمین‌خواری در این منطقه با عنایت به دستور رهبر معظم انقلاب درباره وجود فساد در این استان اظهار داشت: «در استان گلستان به خصوص روستای زیارت، متأسفانه شاهد زمین‌خواری بودیم.»
امید است مسئولان در همه عرصه‌ها، اولاً به وظایف ذاتی خود عمل کنند تا امور کشور به درستی ادامه شود و ثانیاً هر نوع دستور و امر رهبری را که تأمین‌کننده منافع ملی و حقوق مردم است، با دقت و سرعت اجرا کنند.

تحقق وعده الهی قطعی است

جبل الطارق

جبل الطارق خاطر نشان کرد، ایران به این واسطه نشان داد دست بالا را در خلیج‌فارس دارد.

«الیوم السابع» نیز یکی از رسانه‌هایی بود که تحولات خلیج‌فارس را پوشش داد. این وبگاه ضمن انتشار کلیپ ویدئویی منتشر شده از سوی نیروی دریایی سپاه، به نقل از مسئولان ایرانی نوشته‌است، یک ناو انگلیسی تلاش داشت مانع از توقیف این‌نفت‌کش شود؛ اما نظامیان ایران به وظیفه خود عمل کرده و آن را متوقف کردند.

«العربیه» وابسته به عربستان سعودی سعی در التاق افزایش بی‌سابقه تنش‌ها بین ایران و غرب داشت و در گزارشی نوشت: «معاون وزیر دفاع آمریکا تأکید کرده‌است به‌ ایران اجازه متوقف ساختن دریانوردی بین‌المللی را نمی‌دهیم.» به گزارش «اسپوتنیک» عادل الجبیر، وزیر مشاور دولت سعودی در امور خارجه در واکنش به توقیف نفت‌کش انگلیسی از سوی ایران، در حساب کاربری خود در توئیتر اظهار داشت: «هرگونه حمله علیه آزادی دریانوردی نقض قوانین بین‌المللی است. ایران باید درک کند که اقداماتش در رهگیری کشتی‌ها، از جمله آخرین مسورد در زمینه کشتی‌های انگلیسی کاملاً غیر قابل پذیرش است.»

باز تاب در رسانه‌های عربی
روزنامه «البناء» یکی از رسانه‌های عرب‌زبان بود که به این حادثه واکنش نشان داد. این روزنامه در مطلبی با عنوان «ایران قوانین دریگیری و معاهدات بازدارندگی تأثیر گذار را به کرسی می‌نماند»، نوشت: «ایران در پرتو انقلاب اسلامی خود، دیدگاه استقلال عملی به پشتوانه اقتدار را در پیش گرفت.»

در همین باره روزنامه «الاحبار» لبنان نوشت: «سپاه پاسداران ایران تهدیدات خود را عملی ساخت و یک‌نفت‌کش انگلیسی را توقیف کرد.» الاخبار در ادامه با اشاره به ماجرای توقف نفت‌کشش ایران در

رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس دفتر سیاسی حماس و هیئت همراه با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران در قضیه فلسطین با هیچ کشوری در دنیا رودربایستی ندارد، فرمودند: «اینکه آقای سیدحسن نصرالله می‌گوید من ان‌شالله در مسجدالاقصی نماز می‌خوانم، برای ما یک امید کاملاً عملی و قابل تحقق است. اگر همه ما به وظایف خود عمل کنیم، وعده الهی قطعاً محقق خواهد شد.»

نگاهی به واکنش‌های رسانه‌های عربی و کاربران عرب‌زبان فضای مجازی به تحولات اخیر منطقه

ایرانم آرزوست…

انجام داد شجاعتی بی‌سابقه و روحیه مبارزه‌طلبی قابل تأمل است؛ هرچند نظرات پیشین من در برنامه‌های قبل متفاوت بود. ایران بر اساس این قاعده رفتار کرد که غرب ترسو است و دموکراسی‌ها در مقابل جنگ، پوشالین هستند. [آیتاله] خامنه‌ای امتیازهای بسیار بسیار ارزشمندی در بازی مقابل ترامپ کسب کرد.»

این جملات نشان می‌دهد حتی افرادی هم که با رویه جمهوری اسلامی موافق نبوده‌اند، حالا که جبل‌الطارق حضور یافت و این یک حرکت هوشمندانه در صحنه شطرنج بود. اروپا محاصره شد و با ماهیت واقعی خود رفتار کرده و نشان داد که یک پلیس فریبکار و بد‌است.»

سرخوردگی مردم عرب‌زبان حوزه خلیج‌فارس از سیاست‌های دولت‌های‌شان در قبال آمریکا و انگلیس که سبب شده‌است جمهوری اسلامی را به عنوان نماد مقاومت تعریف کنند و رؤیای داشتن چنین دولت مقتدتری را در سر ببروراندند. این اتفاق ناشی از آن است که حاکمان کشورهای عربی هیچ اعتقادی به توان خود و مردم‌شان ندارند

متهم کردن ایران به رعایت نکردن قوانین بین‌المللی که برخی سرران عربی و اروپایی و رسانه‌های‌شان مطرح می‌کنند، نوشت: «مگر زمانی که شما نفت‌کش ایرانی را در تنگه جبل‌الطارق توقیف کردید، به قوانین بین‌المللی پایبند بودید؟ شما جز زبان زور هیچ چیز نمی‌فهمید.»

اما در این بین شاهد هستیم کاربران عرب‌زبان آن‌گونه‌که سیاست‌وی و رسانه‌های‌شان می‌خواهند، به وقایع نگاه نمی‌کنند. کاربران عرب‌زبان گاهی با نگاه عمیق خود رد پای آمریکا و اروپا را در تحولات منطقه‌ای می‌بینند. هر چند رسانه‌های عربی به دنبال متهم کردن جمهوری اسلامی ایران از جرم‌های دریایی اروپایی در خلیج‌فارس و تنگه هرمز نوشتند؛ اما در واقع نگاه نمی‌کنند. کاربران عرب‌زبان گاهی با نگاه عمیق خود رد پای آمریکا و اروپا را در تحولات منطقه‌ای می‌بینند. هر چند رسانه‌های عربی به دنبال متهم کردن جمهوری اسلامی ایران از جرم‌های دریایی اروپایی در خلیج‌فارس و تنگه هرمز، پمپئو، وزیر خارجه آمریکا ۴ مرداد ماه ۱۳۹۸ ر گفت‌وگو با فاکس نیوز اعلام کرد: «ما از انگلیس، فرانسه، آلمان، نروژ، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا و… درخواست کرده‌ایم به ائتلاف امنیتی در تنگه هرمز بپیوندند و مطمئن هستم که چندین کشور ملحق خواهند شد» در همین راستا، یک شبکه خبری آمریکا از تصمیم احتمالی پنتاگون مبنی بر استفاده از جنگنده برای تأمین امنیت خلیج‌فارس تجاری آمریکا هنگام عبور از تنگه هرمز خبر داد. بر اساس برخی گزارش‌ها، سه کشور اروپایی فرانسه، ایتالیا و دانمارک با پیشنهاد انگلیس برای ایجاد واحد نیروی دریایی اروپایی و راه‌اندازی گشت‌های دریایی اروپایی در تنگه هرمز موافقت کرده‌اند. فرماندهی این نیروی دریایی اروپایی بر عهده انگلیس و فرانسه خواهد بود. در منطقه خاورمیانه نیز عربستان و کویت نخستین کشورهایی بودند که به طرح آمریکایی‌ها واکنش مثبت نشان دادند و اعلام همراهی کردند.

انزواي آمریکا و انگلیس

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان چند روز پیش از آن در توتیتی نوشت: «تنگه هرمز و خلیج‌فارس رگ حیاتی ما هستند و امنیت آنها برای ما فوق‌العاده مهم است. آمریکا تلاش می‌کند این آب‌ها را برای ایران نامن کند. شما نمی‌توانید آب‌ها را برای یک کشور نامن کنید و برای دیگران امن.» روسیه نیز پیشنهاد آمریکایی را «کاملاً نامفهوم و غیرقابل درک» خواند. «میخائیل بوگدانف»، معاون وزیر خارجه روسیه گفت که مسکو هیچ پیشنهاده‌ای از سوی ایالات متحده درباره طرح واشننگتن به منظور ایجاد ائتلافی برای گشت‌زنی در تنگه هرمز دریافت نکرده‌ است. وی گفت: «ها اینجا توافق خودمان را. پیشنهاد می‌دهیم؛ امنیت جمعی در خلیج‌فارس. امروز برای چندمین بار می‌گوییم و منتشر می‌کنیم که آن چیزی که همکاران آمریکایی ما پیشنهاد می‌دهند، برای من کاملاً نامفهوم و

هستند؛ اما کاربران عربی در فضای مجازی نظرات خود را این‌گونه بیان می‌کنند: «معمای متهم کردن ایران در حوادث مربوط به منطقه و تأسیسات عربستان این است که آنها می‌خواهند کشورهای عربی را به سمت جنگ و درگیری با ایران سوق دهند.» یک کاربر دیگر نیز نوشت: «اروپا تلاش داشت نقش یک پلیس خوب را در قبال توافق هسته‌ای ایران بازی کند تا آنکه نفت‌کش ایرانی در تنگه جبل‌الطارق حضور یافت و این یک حرکت هوشمندانه در صحنه شطرنج بود. اروپا محاصره شد و با ماهیت واقعی خود رفتار کرده و نشان داد که یک پلیس فریبکار و بد‌است.»

این کاربر عرب‌زبان معتقد است، توقیف نفت‌کش ایرانی به دست پلیس انگلیس سبب شد تا چهره اروپایی‌ها از پشت نقاب بیرون افتد و این برای جمهوری اسلامی یک امتیاز است که انگلیسی‌ها نفت‌کشش را در دریا توقیف کرده‌اند.

اما در توثیت‌گردی‌های‌مان می‌بینیم عده‌ای هم هستند که در نقطه مقابل این تفکر قرار دارند؛ یعنی ایران را دشمن خود می‌دانند و؛ از اینکه انگلیسی‌ها نتوانسته‌اند هیچ واکنشی به توقیف کشتی‌شان نشان بدهند، بسیار خشمگین هستند. یکی از کاربران سعودی ضمن انتشار عکسی از ملکه انگلیس در توئیتر خود نوشت: «ایران نفت‌کش انگلیسی را در تنگه هرمز توقیف کرد؛ در حالی که انگلیس و ملکه‌اش ساکت ماندند.» منشأ این خشم سعودی‌ها از آنجایی است که به خوبی می‌دانند حاکمان‌شان توان مقابله با جمهوری اسلامی را ندارند؛ اما از آنجایی که کشورشان برای اروپا و آمریکا نقش گاو شیرده را بازی می‌کند، انتظار دارند در ازای پول‌های هنگفتی که از آنها گرفته می‌شود، به دشمنی‌های‌شان نیز پاسخ داده شود.

روى خط خبر

نگرانى سعودى

روزنامه لبنانى «الاحبار» فاش کرد به دو سند دست یافته است

که صورجلسه دیدار جانسون با وزرای خارجه کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس است. «الاحبار» در این باره می‌نویسد «عادل الجبیر»، وزیر خارجه وقت عربستان سعودی (که اکنون وزیر مشاور دولت در امور خارجه است) در آن زمان در نامه‌ای کاملاً محرمانه، ارزیابی منفی خود از جانسون را به محمدبن‌سلمان وزیر خارجه شورای همکاری خلیج (فارس) با جانسون در مفر اقامت نماینده دائم انگلیس در نیویورک داده‌است. جانسون در جلسه مذکور در قبال مواضع کشورهای خلیج‌فارس درباره ایران واکنش سردی نشان داده و این تردید وجود دارد که مسئله اصلی او در خاورمیانه، ایران باشد. در عین حال او نشان داده که به مردم ایران علاقه‌مند است و این از طریق فیلم‌های ایرانی است که مشاهده کرده‌است.

اعتراف اصلاح‌طلبان

برخی اصلاح‌طلبان گفته‌اند که جریان اصلاحات دچار خودتخریبی شده‌است. گفتمان اصلاحات مبنی بر تعامل با غرب، تعامل و مذاکره با آمریکا، با توجه به رفتار غربی‌ها با اصلاح‌طلبان به چالش جدی کشیده شده‌است. اصلاح‌طلبان تأکید کرده‌اند که گفتمان رهبری نظام در لایه‌های گوناگون مردم نفوذ دارد و مردم به حقانیت و گفتمان رهبری ایمان آورده‌اند. همچنین گفته‌اند که رهبر معظم انقلاب پرچم جوان‌گرایی و جوان‌سازی را به دست گرفته‌است. پیش از این، ما طرف مقابل را همیشه متهم به پدیی می‌کردیم و شعار جوانان را داده‌ایم، اما رهبری آمده این بازی را از ما گرفته و اقداماتی که شده نظام را دارد کارآمدتر می‌کند.

تهدید شورای نگهبان!

روزنامه «سازندگی» در یادداشتی به قلم یکی از اعضای گروهک نهضت آزادی ایران نوشت: «تطارات استصوابی مهم‌ترین زیرساخت این ناامیدی‌انآمدی عمومی و بی‌اعتمادی مردم به اصلاحات] را فراهم آورده‌است. پافشاری بر مسئله لغو یا تعدیل نظارت استصوابی به عنوان شرط لازم شرکت در انتخابات در این راستا بسیار مفید خواهد بود. در دوران نهضت مقاومت ملی، شعاری از سوی رهبران نهضت طراحی و ارائه شد که با شرکت در انتخابات مجلس شورای ملی «یا پیروز می‌شویم و یا رسوا می‌کنیم» این الگو در شرایط کنونی می‌تواند بسیار کارآمد و اثرگذار باشد.»

سرعت عمل ایران

پس از هدف قرار گرفتن پهپاد آمریکایی، مقامات نظامی کشورمان دستور جمع‌آوری فوری قطعات پهپاد سرنگون شده آمریکایی را صادر کرده بودند و علی‌رغم اینکه در منطقه‌های دریا طوفانی بوده و ارتفاع امواج تا ۴ متر نیز رسیده بود، این دستور اجرا شده‌است. از سوی دیگر آمریکایی‌ها نیز درصدد جمع‌آوری قطعات بودند که با پیام تهدیدآمیز ایران عقب‌نشینی می‌کنند. گفتنی است این پهپاد بیش از ۲ تن وزن داشته و بخش عمده آن در عمق ۲۰۰ متری خلیج‌فارس فرو رفته است.

استخر چند میلیاردی!

«سوسوی لاگانی» نماینده مجلس با انتقاد از ریخت و پاش‌های مجلس و دولت در فضای فعلی

اقتصادی کشور گفت: «هزینه‌هایی که برای ساخت و سازهای دولتمردان و مجلس می‌شود، باید متناسب با وضعیت فعلی اقتصادی کشور باشد؛ بنابراین در چنین شرایطی خرج چند میلیاردی برای استخر ساختمان ریاست‌جمهوری خلاف قاعده‌است و توجهی ندارد.»

پایش

هدف دشمن تضعیف جمهوریت و اسلامیت
«سعید جلیلی» عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأکید بر لزوم حراست از محتوای جمهوری اسلامی تصریح کرد: «هدف دشمن این است که بتواند جمهوری اسلامی را از دو رکن اصلی خود یعنی «جمهوریت» و «اسلامیت» خالی کند. جمهوری اسلامی یعنی انتخاب اسلام از سوی مردم. دشمن تلاش می‌کند در این انتخاب تردید ایجاد کند و با القای اینکه اگر می‌خواهید پیشرفت داشته باشید باید انتخابات را عوض کنید، بین مردم و اسلام فاصله بیندازد.»

آب سردی که هشت سال پس از ماجرای «آب سرد» بر سرتندروها ریخته شد

تندروها / انتخابات / واقع گرایی

بنی‌یعقوب» از روزنامه‌نگاران و فعالان حقوق زن منسوب به این جریان هم در این باره نوشت: «باید سرگرم رأی دادن یا رأی ندادن خاتمی باشیم. فکر کنیم کارهای مهم‌تری داریم. قرار بود صدای اعتراض را منعکس کنیم و از صندوق‌ها بگوییم. هر چند خاتمی را نمی‌بخشیم.» «محمد نوری‌زاد» دیگر فردی بود که با هجمه به لیدر اصلاحات، شرکت او در انتخابات را تصمیمی فردی خواند که نسبتی با جریان اصلاحات ندارد و در این باره توضیح داد: «فرزاد آقای خاتمی دیگر آن فرد سابق نیست. دیگر اجازه نخواهد داشت از طرف جمع حرف بزند.» در این جریان به صراحت پروژه تحریم را دنبال می‌کردند! حتی شخص او نیز پیش از آغاز فرایند ثبت‌نام از داوطلبان برای مجلس نهم، آزادی زندانیان، ایجاد فضای آزاد برای همه گروه‌ها، پایبندی مسئولان به قانون اساسی و فراهم آوردن سازوکاری برای برگزاری انتخابات سالم و آزاد را شرط شرکت مردم! در انتخابات اسفند سال ۱۳۹۰ دانسته و پیش از آغاز رأی‌گیری نیز با تأکید بر شرکت نکردن در انتخابات گفته بود از حقوق مردم! کوتاه نمی‌آیم و حتی اگر ما کوتاه بیاییم، خود مردم کوتاه نخواهند آمد!

انتشار تصاویر مربوطه رأی دادن رئیس دولت اصلاحات، سرآغاز حمله طیف رادیکال این جریان به او شد! «بی‌بی‌سی فارسی» عنوان «خیانت» را برای اقدام خاتمی برگزید! «علی شکوری‌راد» عضو «حزب منحل مشارکت» در ویلاکش با تأکید بر اینکه خاتمی شخصاً به خود او گفته بود قصد مشارکت در انتخابات را ندارد، نوشت: «خاتمی این بار نیز نتوانست یا نتوانست قهرمان باشد؛ اتفاقی که پیش از این نیز بارها آن را تجربه کرده بودیم.» «زیلا

بنی‌یعقوب» از روزنامه‌نگاران و فعالان حقوق زن منسوب به این جریان هم در این باره نوشت: «باید سرگرم رأی دادن یا رأی ندادن خاتمی باشیم. فکر کنیم کارهای مهم‌تری داریم. قرار بود صدای اعتراض را منعکس کنیم و از صندوق‌ها بگوییم. هر چند خاتمی را نمی‌بخشیم.» «محمد نوری‌زاد» دیگر فردی بود که با هجمه به لیدر اصلاحات، شرکت او در انتخابات را تصمیمی فردی خواند که نسبتی با جریان اصلاحات ندارد و در این باره توضیح داد: «فرزاد آقای خاتمی دیگر آن فرد سابق نیست. دیگر اجازه نخواهد داشت از طرف جمع حرف بزند.» در این جریان به صراحت پروژه تحریم را دنبال می‌کردند! حتی شخص او نیز پیش از آغاز فرایند ثبت‌نام از داوطلبان برای مجلس نهم، آزادی زندانیان، ایجاد فضای آزاد برای همه گروه‌ها، پایبندی مسئولان به قانون اساسی و فراهم آوردن سازوکاری برای برگزاری انتخابات سالم و آزاد را شرط شرکت مردم! در انتخابات اسفند سال ۱۳۹۰ دانسته و پیش از آغاز رأی‌گیری نیز با تأکید بر شرکت نکردن در انتخابات گفته بود از حقوق مردم! کوتاه نمی‌آیم و حتی اگر ما کوتاه بیاییم، خود مردم کوتاه نخواهند آمد!

انتشار تصاویر مربوطه رأی دادن رئیس دولت اصلاحات، سرآغاز حمله طیف رادیکال این جریان به او شد! «بی‌بی‌سی فارسی» عنوان «خیانت» را برای اقدام خاتمی برگزید! «علی شکوری‌راد» عضو «حزب منحل مشارکت» در ویلاکش با تأکید بر اینکه خاتمی شخصاً به خود او گفته بود قصد مشارکت در انتخابات را ندارد، نوشت: «خاتمی این بار نیز نتوانست یا نتوانست قهرمان باشد؛ اتفاقی که پیش از این نیز بارها آن را تجربه کرده بودیم.» «زیلا

بنی‌یعقوب» از روزنامه‌نگاران و فعالان حقوق زن منسوب به این جریان هم در این باره نوشت: «باید سرگرم رأی دادن یا رأی ندادن خاتمی باشیم. فکر کنیم کارهای مهم‌تری داریم. قرار بود صدای اعتراض را منعکس کنیم و از صندوق‌ها بگوییم. هر چند خاتمی را نمی‌بخشیم.» «محمد نوری‌زاد» دیگر فردی بود که با هجمه به لیدر اصلاحات، شرکت او در انتخابات را تصمیمی فردی خواند که نسبتی با جریان اصلاحات ندارد و در این باره توضیح داد: «فرزاد آقای خاتمی دیگر آن فرد سابق نیست. دیگر اجازه نخواهد داشت از طرف جمع حرف بزند.» در این جریان به صراحت پروژه تحریم را دنبال می‌کردند! حتی شخص او نیز پیش از آغاز فرایند ثبت‌نام از داوطلبان برای مجلس نهم، آزادی زندانیان، ایجاد فضای آزاد برای همه گروه‌ها، پایبندی مسئولان به قانون اساسی و فراهم آوردن سازوکاری برای برگزاری انتخابات سالم و آزاد را شرط شرکت مردم! در انتخابات اسفند سال ۱۳۹۰ دانسته و پیش از آغاز رأی‌گیری نیز با تأکید بر شرکت نکردن در انتخابات گفته بود از حقوق مردم! کوتاه نمی‌آیم و حتی اگر ما کوتاه بیاییم، خود مردم کوتاه نخواهند آمد!

انتشار تصاویر مربوطه رأی دادن رئیس دولت اصلاحات، سرآغاز حمله طیف رادیکال این جریان به او شد! «بی‌بی‌سی فارسی» عنوان «خیانت» را برای اقدام خاتمی برگزید! «علی شکوری‌راد» عضو «حزب منحل مشارکت» در ویلاکش با تأکید بر اینکه خاتمی شخصاً به خود او گفته بود قصد مشارکت در انتخابات را ندارد، نوشت: «خاتمی این بار نیز نتوانست یا نتوانست قهرمان باشد؛ اتفاقی که پیش از این نیز بارها آن را تجربه کرده بودیم.» «زیلا

گام دوم

تبیین بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

حسن خدای / در ادامه سلسله یادداشت‌های تحلیلی در مورد بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، که از چند شماره پیش بر حوزه عدالت‌خواهی و کارکرد عدالت در انقلاب اسلامی متمرکز است، در این شماره موضوع تبلیغات رسانه‌های در حوزه کارکردهای جمهوری اسلامی ایران در حوزه عدالت بررسی شده است. مسئله عدالت‌خواهی و تلاش‌های صورت گرفته در این زمینه علاوه بر اینکه نیازمند نقد و بررسی است، باید در حوزه تبلیغات رسانه‌ای نیز به آن توجه شود. در این چهار دهه از انقلاب اسلامی مانند بسیاری از دستاوردهای انقلاب اسلامی، دستاوردهای عدالت‌طلبی نیز با کم‌توجهی در حوزه رسانه‌ای روبرو بوده است. رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی در مورد این وظیفه حوزه رسانه برای بیان دستاوردهای عدالت‌خواهی پس از ذکر آمارهای موجود کشور می‌فرماید: «بی‌شک این همه نه در تبلیغات نارسای مسئولان انعکاس یافته و نه زبان بدخواهان خارجی و داخلی به آن اعتراف کرده است.» بیان این واقعیت تلخ از سوی عالی‌ترین مقام معنوی و سیاسی کشور نشان‌دهنده درک این حقیقت است که رسانه داخلی از ظرفیت‌های موجود برای ترویج توانمندی‌های نظام در حوزه عدالت استفاده نکرده است. با توجه به حقیقت ذکر شده در بیان معظم‌له، به نظر نگارنده پردازش رسانه‌ای در حوزه عدالت در جمهوری اسلامی ایران و دستاوردهای صورت گرفته در این زمینه، بیش از آنکه جنبه ایجابی داشته باشد، جنبه سلبی یافته است. در واقع حوزه رسانه به‌جای تولید مستندات و تجزیه و تحلیل اقدامات مثبت در این عرصه، وقت و انرژی خود را بر پاسخ به تبلیغات دشمن متمرکز کرده است.

در زمینه رویکرد ایجابی رسانه‌های داخلی برای ارائه دستاوردهای عدالت‌خواهانه انقلاب اسلامی، قوه قضائیه مهم‌ترین بخشی است که در این زمینه فعالیت دارد و مردم انتظار دارند عدالت از سوی آن پیگیری شود. رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) به منظور تحقق این فعالیت تبلیغی در قوه قضائیه خطاب به مسئولان این قوه می‌فرماید: «یک تیم قوی رسانه‌ای هنرمند را به کار بگیرید، بنشینند طراحی کنند- نه برای یک روز و دو روز و یک ماه؛ به طور مستمر تا بتوانند همین که شما گفتید که ما فلان تعداد قاضی را این‌جوری کنار گذاشتیم، یا فلان حرکت اصلاحی را انجام دادیم، یا فلان تقبیح قانونی را یا فلان پیش‌بینی بلندمدت را انجام دادیم. این را بتواند به مردم تفهیم کند درست که مردم آن را مشاهده کنند و ببینند. خوب، این کار، کار مهمی است؛ ما این کار را خیلی دست‌کم گرفته‌ایم. خیلی از دستگاه‌های ما مبتلا به همین قضیه هستند؛ فقط دستگاه قضایی نیست؛ اما دستگاه قضایی خیلی احتیاج دارد به اینکه بتواند اعتماد مردم و خوش‌بینی مردم را جلب کند. یکی از دو کاری که برای جلب اعتماد مردم لازم است، تبلیغ درست فنی هنری است که این کار یک مجموعه کارآمد اهل تبلیغ و وارد در فن ارتباط‌گیری تبلیغی است؛ این کار باید انجام بگیرد. یکی این است.» «بیانات در دیدار رئیس و مسئولان قوه قضائیه ۱۳۹۷/۴/۶».

ضروری است رسانه‌های داخلی به ویژه صداوسیما، در کنار توجه به رویکرد سلبی در زمینه پاسخ به تبلیغات دشمن، با دستگاه‌های اجرایی، به ویژه قوه قضائیه همراه شوند تا بتوانند دو موضوع مهم در تأمین عدالت در شکل واقع‌بینانه و منصفانه‌ای پیش از اینکه دستاویز تبلیغات دشمنان قرار بگیرد آشکار کند تا متخلفان حوزه عدالت مجبور به پاسخ‌گویی شوند. از سوی دیگر وظیفه مهم‌تر این نهاد این است که اقدامات صورت گرفته در زمینه تحقق عدالت را مانند دیگر حوزه‌های دستاوردی خیلی سریع، دقیق و بدون حاشیه در قالب اخبار، مستند، تحلیل و حتی فیلم و سریال اطلاع‌رسانی کند. برای نمونه یکی از اندک فعالیت‌های مهم صداوسیما در سال‌های اخیر و بهره‌مندی از بازیگران جوان و متعهد دستاوردهای مهمی برای مردم و انقلاب اسلامی داشت؛ بدین صورت که هم نقشه‌های دشمنان را افشا کرده و هم نفوذی‌ها و کم‌کاری‌ها را در داخل کشور برملا کرد. در کنار این موارد شاهد عدالت‌خواهی قوه قضائیه حتی در مقابل جاسوسان و نفوذی‌های دشمن هستیم.

این‌گونه سریال‌های جذاب و گیرا که مخاطب را می‌جذب خود می‌کند، باید در حوزه‌های عدالت و برخورد با بی‌عدالتی‌ها نیز تولید و پخش شود؛ اینکه تصمیم‌گیری‌های قضایی در مورد محکومان امنیتی و مفسدان اقتصادی به شکل‌های هنری، دیداری و شنیداری در معرض دید و قضاوت مردم قرار بگیرد، امید به نهادها و سازمان‌های اجرایی کشور را مضاعف می‌کند و مردم این حس اعتماد برآمده از عدالت‌خواهی در کشور را بیشتر درک می‌کنند. در نهایت باید گفت در چهل سال گذشته اقدامات بسیاری در حوزه‌های مبارزه با بی‌عدالتی صورت گرفته که بسیاری از آنها در گمنامی تمام به فراموشی سپرده شده است؛ مانند فعالیت‌های مهم جهاد سازندگی در حوزه محرومیت‌زدایی و کاهش شکاف فقیر و غنی در کشور و اقدامات قضایی، سیاسی و امنیتی که فضای بسیار مهمی را در اختیار رسانه قرار داده است؛ به شرطی که همت، اراده و انگیزه کافی وجود داشته باشد.

دیدگاه

گام دوم

انتخابات شورایاری‌ها؛ مزایا و معایب

مردم نظرات کند. نبود این نظارت سبب می‌شود تا اولاً، هر فردی با هر سبب‌بافه و گرایش‌هایی معاندان و مخالفان نظام بتوانند مسیر ورود به قدرت را برای خود باز کرده و شاهد ناکارآمدی مدیریت شهری باشیم. ثانیاً، وقتی مردم متوجه نبود نظارت می‌شوند، اعتماد کافی نداشته؛ از این رو با بی‌تفاوتی از کنار این فرصت رد می‌شوند؛ به ویژه در این انتخابات که ناظر و مجری یکی شده و حتی نقش ستاد شورایاری نیز کاهش یافته است و شهرداری‌ها هم برگزارکننده انتخابات هستند، هم ناظر و هم بهره‌بردار. در این صورت شائبه سوءاستفاده جناحی شکل گرفته، برخی به خود جرئت می‌دهند نتیجه انتخابات را به نفع یک جناح سیاسی پیش‌بینی کنند. به ویژه آنکه بر روند شمارش رأی نیز نظارت رسمی صورت نمی‌گیرد.

بی‌بی‌توجهی به مشارکت حداکثری
یکی دیگر از آفات این انتخابات افزایش بی‌حسی جامعه نسبت به رأی‌گیری در نظام اسلامی است. کثرت و تکرار انتخابات بدون ایجاد زمینه کافی برای مشارکت حداکثری موجب می‌شود از یک سو برخی مردم چنین تصور

کنند که نظام برای نقش و رأی آنها ارزش لازم را قائل نیست و این گمانه را به دیگر انتخابات‌ها نیز تسری دهند که این موضوع می‌تواند موجب کاهش حضور مردم در پای صندوق‌های رأی شود. از سوی دیگر، عده‌ای از مدیران کشور صرفاً به دنبال نتیجه انتخابات بوده و باور کنند که آنچه مهم است نتیجه انتخابات است نه میزان مشارکت. این در حالی است که انتخابات شورایاری‌ها به دلیل اطلاع نداشتن مردم از نقش این شوراها و کم‌رنگ بودن این نقش به هیچ‌روی نباید با دیگر انتخابات‌ها مقایسه شود.

ج- شائبه رانت و سوءاستفاده‌های اقتصادی و سیاسی
وقتی افکار عمومی مطلع می‌شود که برای راه‌یافتگان به شورایاری‌ها هیچ امتیاز و حقوق قانونی لحاظ نشده و تنها انگیزه آنها خدمت به مردم بدون مزد و منت است، برای برخی این شائبه شکل می‌گیرد که عده‌ای با اهداف سودجویی اقتصادی و سیاسی برای راه‌یابی به شورایاری‌ها تلاش می‌کنند. آنچه این شائبه را تقویت می‌کند، یکی هزینه‌هایی است که برخی

افراد برای رقابت انتخاباتی پرداخت می‌کنند. در این زمینه متأسفانه مردم شاهد ریخت و پاش‌ها و بعضاً تخلفاتی نیز هستند که ظن آنها را دوچندان می‌کند. دومین عامل تقویت‌کننده این شائبه، مشاهدات عینی برخی مردم است که شاهد دست‌رسی برخی اعضای شورایاری‌ها به امکانات و امتیازهایی هستند که برای همه مردم فراهم نیست.

د- عدم امکان کادرسازی
علاوه بر موارد فوق، یکی از اشکالات بزرگ انتخابات شورایاری‌ها در حضور نداشتن نهادهای قانونی و احزاب و گروه‌های سیاسی است. این مشکل نه تنها شائبه بهره‌برداری جناحی از این انتخابات را کاهش نداده؛ بلکه شائبه بهره‌برداری جناح حاکم را تقویت می‌کند؛ به ویژه آنکه امکان کادرسازی حزبی و تربیت نیروهای متخصص شهری برای احزاب را از بین می‌برد؛ چرا که فلسفه راه‌اندازی شورایاری محلات در اصل ایجاد زمینه لازم برای فعالیت‌های حزبی در پایین‌ترین سطح و کادرسازی برای سطوح بالای مدیریت شهری در کشور است.

عکس خبر

همزمان با انتخابات پورس جانسون به نخست‌وزیری انگلیس، گروهی برای نشان دادن شباهت او با ترامپ پوست‌های تلیفنی از چهره این دو شخصیت را بر دیوارهای لندن چسباندند.

همزمان با انتخاب پورس جانسون به نخست‌وزیری انگلیس، گروهی برای نشان دادن شباهت او با ترامپ پوست‌های تلیفنی از چهره این دو شخصیت را بر دیوارهای لندن چسباندند.

حضور سردار سلامی در جمع نیروهای نوجوان قرارگاه سازندگی خدامات رسانی یقین‌الله (عج) در «عبندو» و سلفی گرفتن روش‌های انقلاب با این فرمانده عالی‌رتبه نظامی

نمونه‌ای از یک زمان‌بندی درست! شهردار رشت، با در دست داشتن کتاب «صبح تا بخیر مردم» در تاکسی، عکاس هم‌کلیسی، اتفاقی در صحنه حاضر بوده فقط عینک دودی موقع مطالعه!؟

همزمان با تولد شناسنامه‌ای امام‌خامنه‌ای، روزنامه آیدبنلیک ترکیه در مقاله‌ای با عنوان «روحانی انقلابی» از مواضع ضد استبدادی ایشان تقدیر کرده است

مدرسه‌ای در اندونزی که هفته‌ای یک بار دانش آموزهای تنگ شستن پای مادران دارند تا از کودکی این «بهشت زیر پای مادران است» را تمرین کنند

عکس خبر

انگلیسی‌ها: ضعیفیم!

معاون وزیر دفاع انگلیس در جلسه استماع کابینه انگلیس با اشاره به توقیف نفت‌کش این کشور در دریای عمان اعتراف کرده است: «نیروی دریایی سلطنتی انگلیس آنقدر «کوچک» است که نمی‌تواند به نقش و وظایف بین‌المللی خود عمل کند. ایرانی‌ها بین زمان هم به هشدار داده شده توسط ناو «HMS» که آنها را از توقیف نفت‌کش بریتانیایی برحذر داشته بود توجهی کردند.»

یادداشت

تورکيه زیر تیغ آمریکا

□ **حسن مرادخانی /** تغییر سیاست‌های منطقه‌ای ترکیه در چند سال اخیر به دنبال کودتای ۲۰۱۶ ترکیه، موجبات نارضایتی آمریکا را فراهم کرده است. ترکیه به منزله شریک راهبردی آمریکا در منطقه جنوب غرب آسیا و هم‌پیمان مهم در ناتو، برای آمریکا از اهمیت زیادی برخوردار است. از این رو، تغییر راهبرد منطقه‌ای ترکیه که در مواردی با راهبردهای آمریکا همخوانی نداشت، فضای بی‌اعتمادی را بین دو کشور ایجاد کرد. به این ترتیب، آمریکا برای تنظیم سیاست‌های ترکیه با اهداف امپریالیستی خود، اقداماتی انجام داده است که بیشتر شبیه مجازات شریک ناتویی خود است.

با تحویل سامانه‌های اس-۴۰۰ به ترکیه از سوی روسیه، نه تنها فصل جدیدی از روابط میان ترکیه و آمریکا با رهیافت تنبیه شریک دیروز واشنگتن در حال شکل‌گیری است، بلکه ساختار قدرت میان روسیه و آمریکا با تحول تازه‌ای روبرووست که بیشتر شبیه دوران جنگ سرد است. آمریکا نیز در این میان به اقدامات متعددی علیه ترکیه دست زده است: ۱- کاهش ارزش لیر ترکیه به ویژه پس از بازداشت و محاکمه کشیش آمریکایی به نام «اندرو برانسون» به اتهام جاسوسی در خاک ترکیه. ۲- معرفی و انتصاب «دیوید ساترفیلد» به عنوان سفیر جدید آمریکا در ترکیه با رزومه‌ای کاملاً حرفه‌ای که نشان از تقویت نیروهای نفوذی در دل آنکارا دارد. ۳- قطع همکاری آمریکا با ترکیه در پروژه جنگنده‌های اف۳۵ که ترکیه آن را در راستای منافع خود نمی‌داند. ۴- تحول در سیاست داخلی ترکیه با طراحی تشکیل احزاب جدید در برابر قدرت محوری اردوغان.

در نقطه مقابل، روسیه با فروش سامانه اس-۴۰۰ به ترکیه اهداف عمیق‌تری را دنبال می‌کند؛ زیرا ترکیه برای روسیه همان کشوری است که در اواخر دوران جنگ سرد به مثابه سدی در برابر روسیه از سوی آمریکا قرار داشت و عضویت ترکیه در ناتو و استقرار سامانه پاتریوت آمریکایی در ترکیه در راستای مقابله با نفوذ روسیه به سمت غرب انجام گرفت. اهداف روسیه را نیز می‌توان به این صورت دسته‌بندی کرد:

۱- گسترش نفوذ خود به سمت غرب: روسیه پس از پایان دوران جنگ سرد، عملاً اقدامات خود در اروپای شرقی و غرب را بسیار محدود کرده و با مطرح شدن ترکیه به عنوان شریک راهبردی آمریکا در منطقه، دیواری در برابر روسیه شکل گرفت. فروش سامانه اس-۴۰۰ به ترکیه آغازی برای درهم شکستن راهبردهای آمریکا در برابر نفوذ روسیه خواهد بود.

۲- اشراف بر تنگه‌های اردانل و بسفر: موقعیت جغرافیایی روسیه به گونه‌ای است که دسترسی آن گسترده‌ای به آب‌های آزاد ندارد؛ از این رو، تنگه‌های اردانل و بسفر که در خاک ترکیه واقع شده‌اند، برای روسیه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند.

۳- تولید سامانه اس-۵۰۰ روسی با مشارکت ترکیه: تحویل سامانه اس-۴۰۰ به ترکیه از سوی روسیه را فصل جدیدی از رقابت‌های منطقه‌ای بین آمریکا و روسیه شکل خواهد داد و ساختار قدرت در منطقه را دوباره بازتعریف می‌کند. در این راستا، ترکیه به منزله زمین بازی آمریکا و روسیه، با تحریم‌های سختی در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و امنیتی مواجه شده است که ادامه این روند می‌تواند افزون بر اینکه ترکیه را به سمت رقابت فرسایشی آمریکا و روسیه سوق دهد و به असّחلال ترکیه بینجامد؛ بلکه یاره بحران در منطقه جنوب غرب آسیا با چنین رقابت تسلیحاتی، یعنی حمایت تسلیحاتی روسیه از ترکیه و آمریکا از یونان و قبرس یونانی‌نشین گسترش یافته و تهدیدی برای فرسایش کشورهای جهان اسلام باشد. این امر به صورت مستقیم و غیر مستقیم بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران به عنوان همسایه نزدیک ترکیه تأثیرات فراوانی خواهد گذاشت.

رصد

و**اپایش آخرین اخبار منطقه و جهان**

سسومریه: در حال حاضر می‌توان گفت، جامعه مصر به دو طیف اسلام‌گرا و ملی‌گرا تقسیم شده است، هر دوی این طیف‌ها در هر حالتی هر گونه عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی را رد می‌کنند. عرصه سیاسی و اجتماعی مصر همچنان پذیرای اندیشه‌های ملی‌گرایانه عبدالناصر و جریان‌های ناصری است که محور حرکت سیاسی خود را دشمنی با رژیم اشغالگر اراضی فلسطینی تعریف کرده است. در چنین شرایطی، هر گونه اظهار نظر درباره بهبود روابط با اسرائیل با تعریف از سطح روابط با این رژیم که به درستی اشغالگر و غاصب است، اشتباهی استراتژیک و سیاسی از جانب هر دولتمرد و سیاستمداری محسوب می‌شود.

ایزوستتیا: در شرایطی که وخامت اوضاع سیاسی و نظامی در منطقه خلیج‌فارس رو به افزایش گذاشته،وزارت امور خارجه روسیه دکترینی در زمینه تأمین امنیت جمعی این منطقه ارانه کرده است؛ از جمله اقدامات پیشنهادی مسکو، تقویت گفت‌وگوها بین مقامات سیاسی، نظامی و کارشناس کشورهای منطقه، هماهنگی در زمینه اجرای رزمایش‌ها و عملیات نظامی و پروازهای نظامی، دسترسی ناظران به تأسیسات غیر محرمانه و آشنایی با تسلیحات نظامی طرفین، خودداری از استقرار گروه‌های نظامی کشورهای فرامنطقه‌ای در خلیج‌فارس و به طور کلی کاهش حضور نظامی خارجی در این منطقه است.
ملیت: تحلیلگران سیاسی ترکیه معتقدند، در حال حاضر، در ترکیه هیچ گونه انتخاباتی و رقابت خاصی در جریان نیست و حزب حاکم به آتش تبلیغات داخلی نیازی ندارد و احتمالاً حمله به کرده‌های وابسته به پ.ک.ک در شمال سوریه، مابه‌ازا و سود چندانی برای «آکپارتی» نخواهد داشت. در همین حال، در شرایطی که وزارت خارجه آمریکا از احتمال اعمال تحریم علیه ترکیه به دلیل خرید سامانه موشکی اس ۴۰۰ روسی خبر داده، بعید است در مدت زمانی کوتاه، ارتش ترکیه به شرق فرات حمله‌ور شود.

بیبی‌بسی: برخی این گمانه را مطرح می‌کنند که ترامپ برای دستیابی به توافق مطلوب، به دنبال بازتولید مدل رهبر کره‌شمالی در برابر رهبر ایران است.او با افزایش قابل ملاحظه تنش، ناگهان به نتیجه‌ای که دلش می‌خواست، رسید و توانست با «کیم جونگ اون» ملاقات و محافل دیپلماتیک را شوکه کند؛ اما ناظرانی که با جمهوری اسلامی و شخصیت [آیت‌الله] خامنه‌ای آشنا هستند، این شبیه‌سازی را غیر واقع‌بینانه و خوش‌خیالی توصیف می‌کنند.
آبزور: جان بولتون جنگ‌طلب اعظم دولت ترامپ، انگلیس را به دام خطرناکی برای مقابله با ایران کشانده است. مشاور امنیت ملی کاخ سفید و جنگ‌طلب بدنام دوره حمله به عراق در حال انجام یک مأموریت است.او عمدتاً عامل تقابل آمریکا با ایران به شمار می‌آید. وی خیلی سخت برای مهار ایران تلاش می‌کند و برایش کوچک‌ترین اهمیتی ندارد که چه کسی لطمه می‌بیند، حتی اگر کسی که آسیب می‌بیند متحد نزدیک کشورش انگلیس باشد.

دی‌ولت: لندن در مناقشه با ایران گزینه چندانی ندارد. انگلیس می‌خواهد فشار بر تهران را افزایش دهد بدون اینکه خطر تنش بیشتر را ایجاد کند؛ اما ناوگان دریایی انگلیس ضعیف بوده و ابزار فشار اقتصادی بر این کشور هم برای لندن وجود ندارد. دونالد ترامپ هم در این راستا موضع محافظانه‌ای اتخاذ کرده و حالا در حالی اوضاع لندن باید و چچه خود را حفظ کند.

الخلیج: در حالی که ولی‌عهد سعودی به علت بحران مالی حاصل از جنگ یمن، را مالیات‌ها را بر همه منابع درآمدی خود افزایش داده، سیاست مزبور مراسم حج را نشانه گرفته و صدها هزار مسلمان را تحت تأثیر قرار داده است.
نشنال اینترست: سپاه پاسداران برای ترامپ یک کابوس است و نیروی قدس سپاه یک سد دائمی علیه منافع آمریکا در منطقه است.

دیرهنگام اما درست

□ **نوید کمالی /** در طول تاریخ

پر شکوه چهل ساله انقلاب اسلامی نمی‌توان روزی را یافت که ایران اسلامی دمی را فارغ از تهدیدات و فشارهای دشمنان داخلی و خارجی گذرانده باشد؛ با این حال واکاوی حوادث تلخ و شیرین گوناگون چهل سال گذشته به صورت واضح و مبهرن این واقعیت را برای هر مخاطبی هویدا می‌کند که انقلاب اسلامی به پشتوانه اراده ملت انقلابی خود همواره پیروز میدان نبرد جبهه خیر و شر بوده و خواهد بود. در ایسن باره امام خمینی(ره) به همین مضمون فرموده‌اند که اگر مردم و اراده و عزم آنان نبود، انقلاب پیروز نمی‌شد؛ بنابراین در دوران زمامت رهبر معظم انقلاب(حفظ‌الله) نیز آن چیزی که سبب حفظ و ثبات انقلاب در کوران بحران‌ها و توطئه‌هایی از جنس فتنه ۸۸ شد، اراده ملت ایران در حفاظت از انقلاب و دستاوردهای آن بود. برای اثبات این مدعا و درک نقش و اهمیت اراده ملت ایران در مقابله با توطئه‌های دشمنان انقلاب اسلامی تنها کافی است که نگاهی به مهم‌ترین تحولات اخیر منطقه داشته باشیم تا به صورت مشهود به اهمیت فاکتور «اراده» Volition ملت ایران در تحقق پیروزی‌ها و تأمین منافع ملی کشورمان پی ببریم.

کاهش تعهدات برجامی

افسکار عمومی ایران و جهان پس از خروج یک‌جانبه دولت آمریکا از توافق هسته‌ای موسوم به برجام یا JCPOA شاهد تضعیف بی در پی این توافق از سوی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور تعهدات هسته‌ای را قبول نداشته و تنها زمانی به تعهدات برجامی آن هم در شرایطی که سایر اعضای اروپایی باقی‌مانده در برجام برخلاف مواضع رسانه‌ای خود هیچ اقدام روشن و مشخصی را برای حفاظت از بنیان توافق هسته‌ای و منافع حداقلی برجام برای طرف ایرانی بیگیری نکردند و در عمل موضعی انفعالی را در مواجهه با تحریم‌های گسترده و پیچیده اقتصادی کاخ سفید علیه ملت ایران و خریداران نفت کشورمان در پیش گرفتند. در نتیجه این رویکرد انفعالی و تحقق‌نیافتن تعهدات طرف غربی، دولتمردان کشورمان در راستای حفظ منافع ملی کشورومان، راهبرد بازگشت مرحله‌ای به وضعیت پیش از توافق هسته‌ای را در صورت اجرا نشدن تعهدات طرف غربی در پیش گرفتند و در اولین گام عملی عبور از

فراسو

محکم در حمایت از ایران

□ **سیده‌رضوان کریمی /** در ۱۳ تیر ماه، انگلیسی‌ها با همکاری دولت جبل الطارق نفت‌کش ایرانی حامل نفت خام را با ادعای دور زدن تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه توقیف می‌کنند. این در حالی است که تحریم‌های اتحادیه اروپا تنها به خود اتحادیه مربوط می‌شود و شورای امنیت سازمان ملل متحد آن را برای حل و فصل مسائل بین‌المللی به رسمیت نمی‌شناسد. پس از توقیف نفت‌کش ایرانی در جبل‌الطارق، فدراسیون روسیه به واسطه وزارت امور خارجه، مجلس سننا و دیگر دیپلمات‌هایش مواضع خود را واضح و شفاف در زمینه این اقدام انگلیس بیان کردند.

وزارت خارجه روسیه طی بیانیه‌ای این اقدام انگلیسی‌ها را در تضاد با ادعای تلاش برای حفظ برجام و نگه داشتن ایران در توافق هسته‌ای خواند و در ادامه بیانیه خود پس از این اتفاق بیان داشت: «این اقدام با یک برنامه از پیش طراحی شده صورت پذیرفته است و با توجه به پایان مهلت ۶۰ روزه اول و شروع روزشمار دوم برای کاهش تعهدات برجامی از سوی ایران، این قبیل اقدامات نه تنها سبب بهبود و خروج از تنش‌های موجود در منطقه و موضوع برجام نمی‌شود؛ بلکه تنش‌ها را افزایش داده و اوضاع را آن‌چنان که هست، پیچیده‌تر می‌کند»

در ادامه این موضع‌گیری‌ها از سوی روس‌ها، «ماریا زاخاروا» سخنگوی وزارت خارجه روسیه بیان داشت، توقیف این نفت‌کش را محکوم می‌کنیم و آن را اقدامی در جهت تشدید اوضاع حول ایران و سوریه می‌دانیم و از انگلیس می‌خواهیم به ایسن ماجراجویی دریایی پایان دهد.

پس از گذشت تنها پنج روز از این اقدام، یعنی در ۲۸ تیر ماه، کشتی دیگری از کشور انگلیس این بار با پرچم خود انگلیس به دلیل رعایت نکردن قوانین و مقررات بین‌المللی دریایی و بنا به درخواست سازمان بنادر و دریانوردی جمهوری اسلامی به دست نیروی دریایی سپاه پاسداران توقیف شد.

رئیس کمیسیون امور بین‌الملل مجلس سنای روسیه در واکنش به این اقدام، اعلام کرد: «انگلیس مطابق یک تفکر اشتباه از دیگر کشورها انتظار ندارد که مانند خودشان با آنها رفتار کند؛ اما در هر صورت این گونه اقدامات سبب افزایش تنش در منطقه می‌شود.»

«سرگئی ریابکوف» معاون وزیر خارجه روسیه نیز گفت: «استدلال ایران در حمایت از اقدام خود، قانع‌کننده‌تر از اظهارات مبهم قوانین اتحادیه اروپاست که مقامات محلی جبل‌الطارق و لندن اعلام کرده‌اند. آنچه درباره محموله نفت ایران اتفاق افتاد و در ارتباط با تصمیم‌گیری‌های جبل‌الطارق، دزدی دریایی بوده و هیچ دلیلی برای توقیف تانکر کشور ثالث وجود نداشته است.» روس‌ها برخلاف رفتارهای گذشته خود از سیاست «یکی به میخ یکی به نعل» فاصله گرفته‌اند و مواضع خود را در زمینه اشتراکات‌شان با جمهوری اسلامی محکم‌تر از گذشته بیان می‌کنند؛ اما این تأیید این مطلب نیست که آنها به دنبال تأمین منافع ایران هستند؛ بلکه این موضوع را تأیید می‌کند که آنها به نقش تعیین‌کنندگی جمهوری اسلامی ایران در آرامش یا بی‌ثباتی منطقه و لزوم همکاری با ایران رسیده‌اند.

در موضعی مانند برجام، روس‌ها با استفاده از قدرت دستگاه دیپلماسی به دنبال ایفای نقش تعیین‌کنندگی خود برای حفظ برجام بوده‌اند و گاهی خود را در مقام یک میانجی در این تعاملات معرفی کرده‌اند. در موضوع اخیر یعنی تقابل دریایی ایران و انگلیس نیز مقامات روسیه با ارسال پیام‌های غیر مستقیم به غربی‌ها به ویژه لندن‌نشینان این موضوع را بیان کرده است که برای کاهش تنش‌های موجود در منطقه حاضر است نقش میانجی‌گری را بازی کند تا از این طریق خود را بازیگری مهم در حل و فصل تنش‌های منطقه نشان دهد.

«محمدعباس» رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین گفت: «ما بعد از رایزنی‌ها تصمیم گرفتیم اجرای تمام قراردادهای امضا شده با اسرائیل رژیم صهیونیستی ا را متوقف کنیم. ما تسلیم دیکته‌ها و تلاش‌ها برای تغییر دادن حقایق موجود به ویژه در قدس اشغالی نخواهیم شد. بدون اینکه ملت فلسطین به حقوق کامل خود برسند، هیچ صلح و امنیتی در منطقه ما و دنیا وجود نخواهد داشت.»

نگاه‌هایی به دست برتر جمهوریاسلامی در معادلات منطقه‌ای وفرامنطقه‌ای

پیروز نبرد اراده‌ها

که ابهام عملیاتی و رویکردی آن در تعهدات برجامی تلاش کرد تا به رغم دوم کاهش تعهدات برجامی نیز عبور از محدودیت ۳۶۷ درصدی غنی‌سازی و راه‌اندازی راکتور اراک را اعلام کردند. اعلام طرح گام به گام کاهش تعهدات برجامی به طور صریح این پیام را به طرف غربی توافق هسته‌ای منتقل کرد که دولت و ملت ایران انجام یک‌طرفه تعهدات هسته‌ای آمریکا بود؛ نداشته و تنها زمانی به تعهدات برجامی خود پایبند خواهند بود که طرف غربی نیز به آنچه تعهد کرده پایبند باشد.

نشریه Hill کنگره آمریکا در این باره می‌نویسد: به رغم افزایش شدید تنش‌ها میان ایالات متحده و ایران، مخاطب اصلی ایران در نقض برجام اتحادیه اروپاست؛ زیرا ایالات متحده از توافق خارج شده و تحریم‌های شدیدی علیه ایران اعمال کرده و سبب شده بسیاری از سرمایه‌گذاران خارجی از ایران خارج شوند؛ از این رو تهران قادر نیست از مزایای اقتصادی وعده داده شده در توافق سال ۲۰۱۵استفاده کند؛ بنابراین با اجرای طرح کاهش گام به گام تعهدات برجامی از اروپا خواسته است در عمل اقدامی برای حفظ برجام و منافع آن انجام دهد؛ از این رو اتحادیه

شکار گران‌قیمت‌ترین پهپاد

بامداد پنجشنبه ۳۰ خردادماه خبر انهدام پیشرفته‌ترین پهپاد جاسوسی ارتش آمریکا از سوی سامانه پدافندی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در حوالی «کوه مبارک» استان هرمزگان، فضای رسانه‌ای دنیا را با تکانه‌ای خبری مواجه کرد؛ تکانه‌ای که فضای محاسباتی جامعه جهانی را در حوزه‌های گوناگون نظامی، سیاسی، حقوقی و… جمهوری اسلامی ایران و دشمنان منطقه‌ای و بین‌المللی‌اش با متغیرهایی مبهم مواجه کرد؛متغیرهایی که در هیچ معادله امنیتی، نظامی، سیاسی و حقوقی احتمالی و بیش‌رو پاسخی برای آن وجود نداشت؛ رویدادی

«محمدعباس» رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین گفت: «ما بعد از رایزنی‌ها تصمیم گرفتیم اجرای تمام قراردادهای امضا شده با اسرائیل رژیم صهیونیستی ا را متوقف کنیم. ما تسلیم دیکته‌ها و تلاش‌ها برای تغییر دادن حقایق موجود به ویژه در قدس اشغالی نخواهیم شد. بدون اینکه ملت فلسطین به حقوق کامل خود برسند، هیچ صلح و امنیتی در منطقه ما و دنیا وجود نخواهد داشت.»

هرمز توقیف شد. این نفت کش در حالی که از سوی ناو جنگی اج‌ام‌اس مونتروز بریتانیا همراهی می‌شد، در طول مسیر عبور از تنگه هرمز به صورت غیرمجاز وارد آب‌های سرزمینی کشورمان شد و هم‌زمان علاوه بر عدم تمکین به هشدارهای رادیویی کشورمان سامانه مکان‌یاب خود را خاموش کرد؛ آن هم با این تصور که به دلیل هویت انگلیسی خود با هیچ برخورد تند قانونی مواجه نخواهد شد؛ اما برخلاف تصور ناوبران این نفت‌کش، با هماهنگی نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی این کشتی توقیف و به سمت لنگرگاهی در بندرعباس هدایت شد!

بدون‌شک مشابه این رویداد (توقیف نفت‌کش انگلیس) را نمی‌توان در طول تاریخ معاصر جهان مشاهده کرد؛ زیرا در طول سده اخیر کشورهایی از جمله انگلیس و آمریکا همواره به منزله قدرت‌های برتر نظامی و سیاسی جهان بر دریاها حکمروایی کرده بودند و هیچ‌گاه این‌گونه به دلیل تخلفات قانونی خود مؤاخذه و تحقیر نشده‌اند.

در این بساره روزنامه انگلیسی Independent نیز گزارش ویژه‌ای منتشر کرد و نوشت: اقدام ایران برای توقیف نفت‌کش بریتانیایی در تنگه هرمز اقدامی اجتناب‌ناپذیر و ناتوانی بود که دولت انگلیس با بی‌فکری‌اش داد.

این روزنامه در پایان با اشاره به ماجرای توقیف نفت‌کش ایرانی در تنگه جبل‌الطارق ادامه داد: چطور نخست‌وزیر، کابینه و کارمندان ارشد دولت فکر کردند ایسن تقابل با ایران می‌تواند با چیزی کمتر از یک پاسخ تحقیرآمیز برای بریتانیا پایان یابد!

جمع‌بندی

امروز آمریکا عملاً وارد نبرد اراده‌ها با ایران شده است که رهبر معظم انقلاب از آن با عنوان «جنگ اراده‌ها» نام می‌برند. در حقیقت جنگ اراده‌ها توصیف رهبر معظم انقلاب از شرایط کنونی روابط ایران و آمریکااست؛ به طوری که دشمنن می‌کوشد از طریق زور و فریب اراده ملت ایران را در این نبرد تضعیف کند.

به هر حال روشن است که جنگ اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، جنگ سرد و… همگی ذیل جنگ اراده‌ها قرار گرفته‌اند. مقاومت و ایستادگی تنها راه موفقیت و پیروزی در این نبرد است که تاکنون به شکست دشمن منجر شده است.

پنجره
ترامپ چند رگه
□ محسن الهی خواه / بوریس جانسون ۵۵ ساله، روزنامه‌نگار، سیاستمدار و تاریخ‌نگار انگلیسی ملقب به ترامپ بریتانیا (به دلیل شباهت ظاهری و ادبیات مضحک و غیررسمی) اجداد پدري و مادری با ترکیبی از ملیت‌های گوناگون انگلیسی، سوئیس، فرانسوی، آلمانی و ترکیه‌ای دارد. وی فرزند استتلی و نوه عثمان کمال (ویلفرد جانسون) و نتیجه علی کمال بیگ، سیاستمدار و روزنامه‌نگار ترک دوران عثمانی است. پس از خیانت علی کمال، آخرین وزیر داخلی عثمانی به ترک‌های جوان و حمایت‌هایش از تحت‌الحمایگی ترکیه از سوی متفقین، علی کمال بیگ به دست مردم کشته شد و از آن زمان به بعد فرزند او عثمان، که مادری انگلیسی و سوئیس‌ی داشت، با تغییر نام و نام خانوادگی خود، راه غرب را طی کرد و با پشت کردن به اصالت خانوادگی، گرایش فریگری‌ایانه را در خانواده خود تداوم بخشید. نوه پسری او، بوریس جانسون نیز از آنجا که در نیویورک متولد شد، دارای شهروندی مضاعف ایالات متحده و بریتانیا بود. او که بارها از قوانین مالیاتی آمریکا شکایت کرده بود، در نهایت در سال ۲۰۱۶ میلادی، رسماً از تابعیت آمریکایی خود صرف‌نظر کرد.

وی از نظر عملکرد سیاسی در انگلیس در کنار حرفه روزنامه‌نگاری، شهرداری لندن و نمایندگی مجلس انگلیس را نیز در کارنامه خود دارد. جانسون از ژوئیه ۲۰۱۶ وزیر خارجه کابینه «ترزا می» شد؛ اما دو سال بعد به دلیل اختلاف با وی بر سر چگونگی خروج از اتحادیه اروپا از سمتش استعفا داد و نظر حامیان خروج انگلیس از اتحادیه اروپا را به خود جلب کرد تا با حمایت آنان به کرسی نخست‌وزیری دست یابد.

مطالعه سرگذشت سیاسی او در چند سال اخیر نشان‌دهنده گرایش‌های ضد اتحادیه اروپا و نزدیکی به آمریکا و همراهی با سیاست‌های ترامپ است. تحلیل محتوای نخستین سخنرانی او پس از نخست‌وزیری و حملات بی‌دربی علیه «جرمی کوربین» رهبر حزب کارگر، همراه با اتهاماتی از قبیل نزدیکی او به شبکه پرس تی وی جمهوری اسلامی ایران، نشان‌دهنده مسیری روشن‌تر و نه متفاوت‌تر بریتانیا در سیاست خارجی این کشور است. شاید در نگاه اول بسیاری از تحلیلگران سیاسی با انتخاب بوریس، تغییر سیاست خارجی انگلیس در قبال برجام و دیگر مسائل بین‌المللی را پیش‌بینی می‌کنند؛ اما به نظر می‌رسد، انتخاب شخصیتی شبیه ترامپ در سیاست خارجی این کشور بیش از آنکه باز گشاینده مسیری جدید در سیاست خارجی انگلیس باشد، روشنگر و شفاف‌کننده عملکرد روابط خارجی این کشور است.

حزب محافظه‌کار انگلیس با این انتخاب کمک کرد تا پنهان‌کاری‌ها و مخفی‌کاری‌های سیاست‌های حیثیانه انگلیس که همواره خود را در سایه وزارت خارجه آمریکا نگه می‌داشت برای افکار عمومی و بسیجاری از دولتمردان کشورهای مختلف؛ به ویژه در مورد جمهوری اسلامی ایران آشکارتر شود.

به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی ایران با ظهور ترامپ جدید در بریتانیا به دو صورت می‌تواند برنده تحولات بین‌المللی در قبال برجام و جنگ نفت‌کش‌ها شود. از یک سو افکار عمومی و مسئولان سیاسی، متوجه همدستی و اتحاد آمریکا و انگلیس علیه ایران می‌شوند و از سوی دیگر اتحادیه اروپای بدون انگلیس باید هرچه زودتر تکلیف خود را با برجام و ایران روشن‌تر کند. اروپا یا وادار به همراهی با آمریکا و انگلیس می‌شود و در این فرایند ماهیت اصلی و استقلال جوانه خود را انکار می‌کند، یا اینکه با تغییر رفتار در سیاست خارجی در تقابل با آنها قرار می‌گیرد. در واقع همه‌چیز با انتخاب بوریس با سیاه است یا سفید. در تقابل با این شخصیت‌های سیاسی، رنگ کاکستری وجود ندارد که اتحادیه اروپا بخواهد یا آن نقش‌آفرینی کند؛ بنابراین جمهوری اسلامی ایران حداقل در حوزه تبلیغات رسانه‌ای و تلاش‌های دیپلماتیکی مسیر راحت‌تری را پیش روی خود مجسم می‌داند. در این میان دیگر به مستندسازی و تحلیل سیاست خارجی انگلیس نیازی نیست، بلکه مانند چند سال اخیر در آمریکا، کافی است رسانه‌های داخلی و خارجی سخنرانی‌ها و رفتارهای بوریس جانسون را مستقیم و به صورت زنده برای مردم نمایش دهند.

روزنه

چرا به عربستان آآمدند؟

□ **محمد مرادی /** به تازگی

اعلام شد پس از موافقت پادشاه عربستان با استقرار نظامیان آمریکایی در این کشور، وزیر دفاع آمریکا مجوز اعزام ۵۰۰ نظامی و تجهیزات این کشور به عربستان را صادر کرده است. پنتاگون در این باره تصریح کرده است؛ طی هماهنگی با عربستان استقرار نیرو و تجهیزات برای تضمین امنیت ناشی از تهدیدات به وجود آمده، انجام خواهد شد. به گزارش شبکه تلویزیونی «الجزیره» ارتش آمریکا استقرار صدها سرباز، جنگنده و سامانه‌های موشکی در پایگاه «شاهزاده سلطان» در نزدیکی ریاض را پس از موافقت پادشاه سعودی با استقبال از نیروهای آمریکایی در عربستان آغاز کرده است؛ اما هدف از اعزام نظامیان آمریکایی به عربستان چیست؟

نیروهای آمریکایی برای نخستین بار در دهه ۹۰ میلادی به دنبال حمله صدام به کویت وارد عربستان شدند. نظامیان آمریکایی در سال ۲۰۰۳ نیز از عربستان خارج شدند. با گذشت ۱۶ سال، اکنون بار دیگر نظامیان آمریکایی با موافقت ملک سلمان به عربستان باز می‌گردند. در نگاه اول این‌گونه برداشت می‌شود که آمریکا در راستای افزایش تنش با ایران این نظامیان را به عربستان اعزام کرده است. بر این اساس آمریکا سعی دارد پایگاه‌های خود را در کشورهای عربی با هدف تقویت آمادگی در هرگونه تقابل احتمالی با ایران مجهزتر کند. از سوی دیگر، عربستان طی سه سال اخیر نشان داده که نه تنها از وقوع درگیری میان تهران و واشنگتن استقبال می‌کند، بلکه حتی عامل «تحریک» آمریکا برای درگیری با تهران نیز بوده است. با این حال، اقدامات دفاعی یک ماه‌اخیر جمهوری اسلامی ایران از جمله سرنگونی پهپاد آمریکایی و توقیف نفت‌کش انگلیسی موجب هراس عربستان از ناآمنندی نظامی ایران شده است. ریاض می‌داند که صرف خرید تجهیزات مدرن از کشورهای غربی به ویژه آمریکا نمی‌تواند تضمین‌کننده امنیت باشد؛ از ایسن رو بار دیگر به آمریکا برای تضمین امنیت خود روی آورده است.

دلایل دیگری که به نظر می‌رسد بیشتر با واقعیت همخوانی دارد، مربوط به جنگ بین است. عربستان پس از گذشت ۵۰ ماه به اهداف خود در یمن نرسیده است؛ بنابراین اعزام نظامیان آمریکایی به این کشور می‌تواند با هدف رویارویی با انصارالله باشد. روزنامه فرامنطقه‌ای «رأی‌الیوم» در تحلیلی در این باره نوشته است «بر اساس توافق‌نامه‌ای مشترک، آمریکا صدها سرباز آمریکایی را به عربستان اعزام می‌کند تا در دفاع و ثبات در منطقه مشارکت کنند؛ ولی احتمالاً عامل اصلی این استقرار، نظارت آمریکایی‌ها بر سر رویارویی با انصارالله است.»

تصمیم امارات برای کاهش تدریجی نیروها در یمن سبب تنهایی و هراس عربستان شده که این مسئله هم هزینه جنگ را برای عربستان افزایش خواهد داد و هم این کشور را یک قدم به شکست قطعی و تسلیم شدن نزدیک‌تر خواهد کرد. بر این اساس عربستان سعی دارد با درخواست از وارد شدن آمریکا به ریاض به نوعی از نظر روانی خلأ ناشی از خروج امارات از یمن را جبران کند. در مجموع می‌توان گفت بسیار بعید است آمریکا نظامیان‌اش را به هدف تقابل با ایران در هرگونه جنگ احتمالی به عربستان اعزام کرده باشد؛ زیرا در درجه اول ساقط کردن پهپاد فوق مدرن آمریکایی از سوی ایران و توقیف نفت‌کش انگلیس نشان داد ایران در اوج آمادگی نظامی و آمینتی قرار دارد و ترامپ نمی‌خواهد در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا وارد چالش و نبردی مبهم شود. علاوه بر این، شمار این نظامیان نشان می‌دهد که هدف اصلی از اعزام نظامیان آمریکایی به عربستان، احتمالاً رویارویی با انصارالله است نه ایران؛ به ویژه که برخی از رسانه‌ها افشا کرده‌اند برخلاف آنچه ابتدا اعلام شده این اعزام به موافقت ملک‌سلمان بلکه با درخواست پادشاه سعودی انجام خواهد شد؛ البته این جابه‌جایی تنها جنبه نمایی و روانی داشته و نمی‌تواند در معادلات نبرد در یمن تأثیر گذار باشد.

شاخص

صادرات غیر نفتی و فرصت تحریم‌ها

روح‌الله صنعتکار / در حال حاضر، اقتصاد کشورمان در حوزه صادرات غیرنفتی در یک پیچ تاریخی قرار دارد و این امر می‌تواند در مسائل کلان اقتصادی و حتی سیاسی تأثیر خود را بگذارد؛ از این رو اقدامات تشویقی گونه و حمایت‌های مشروط در این زمینه می‌تواند بر افزایش سرعت و کیفیت این امر تأثیر بگذارد. از سبویی مشکل بزرگی که در کشورهای در حال توسعه یا جهان سوم وجود دارد، صادرات تک‌محصولی آنهاست که با توجه به اختلافاتشان با هر یک از اقتصادهای قدرتمند جهان می‌توانند ضریب سنگین اقتصادی را متحمل شوند که این امر نیز ممکن است در اوضاع اقتصادی و سیاسی آن کشور هزینه‌های خود را داشته باشد.

باید بدانیم یکی از ارکان مهم سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی از سوی رهبر معظم انقلاب که توجه ویژه‌ای به آن شده، صادرات بوده و از آنجا که اقتصاد ایران به درآمدهای نفتی وابسته است، کاهش این درآمدها می‌تواند به اقتصاد کشور ضربه وارد کند. به همین دلیل، توسعه صادرات غیرنفتی اهمیت بالایی در روند رشد و توسعه اقتصادی کشورمان دارد.

نگاهی به تجربیات گذشته نشان می‌دهد اقتصاد وقتی رونق می‌گیرد که تولید بر صادرات متکی باشد. از سوی دیگر، برون‌نگری همراه با درون‌زایی که در سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی بر آن تأکید شده، نشان دیگری از لزوم توجه به صادرات در اقتصاد است. صادرات غیرنفتی به ویژه کالاهای صنعتی جزء اولویت‌های رشد و توسعه ایران و البته هر کشور دیگری محسوب می‌شود. هر چه بتوان از خام‌فروشی فاصله گرفت و عرضه تولیدات صنعتی خود را به بازارهای بین‌المللی افزایش داد، می‌توان امیدوار بود که اقتصاد بیش از پیش در مسیر توسعه حرکت می‌کند.

صادرات غیرنفتی به ویژه کالاهای صنعتی ضمن ایجاد ارزش افزوده بالا، وضعیت اشتغال در جامعه جوان ایران را بهبود بخشیده و افزون بر کاهش بیکاری و افزایش تولید مکفی و صادرات‌محور، سبب کسب درآمدهای ارزی برای تأمین نیازهای وارداتی و پشتوانه‌ای برای تقویت پول ملی در کشور می‌شود. اهمیت صادرات غیرنفتی و نقش آن در رشد و توسعه اقتصادی کشورها همواره به مثابه یکی از موضوعات مهم بررسی می‌شود. از سویی، شناخت و میزان تأثیرگذاری عوامل مؤثر بر صادرات غیرنفتی می‌تواند به رشد صادرات کمک کند. نتایج نشان می‌دهد، درآمد جهانی و نرخ ارز حقیقی تأثیر مثبت و معناری بر تقاضای صادرات داشته‌اند، همچنین سرمایه‌گذاری زیرساختی دولت تأثیر مثبتی بر عرضه صادرات دارد.

صادرات غیرنفتی نه تنها از دیدگاه ارزآوری آن، بلکه از نظر ایجاد اشتغال در داخل کشور از اولویت ویژه‌ای برخوردار است و به نظر می‌رسد تنوع صادرات غیرنفتی نه تنها از دیدگاه اقتصادی، بلکه به منزله یک راه‌حل سیاسی در راستای پیشبرد اهداف دولت مؤثر است.

هر چند تحریم‌های اقتصادی علیه کشورمان برخی مواقع تأمین مواد اولیه، نوسازی ماشین‌آلات و تداوم تولید و فعالیت اقتصادی را با مشکل مواجه می‌کند، اما در صورت همراهی و حمایت دولت از بخش خصوصی مشکلات قابل رفع بوده و می‌توان در جهت رونق تولید و اشتغال و توسعه صادرات گام برداشت. باید اذعان کرد، ساده‌سازی و روان‌سازی فرایند صادرات و سرمایه‌گذاری در کشور را می‌توان از عوامل تأثیرگذار در افزایش صادرات غیرنفتی قلمداد کرد. توجه به صادرات غیرنفتی و اقدامات مؤثر در جهت بهبود آن نیازمند ایجاد محیط رقابتی سالم برای پیشبرد آن است.

به نظر می‌رسد، در کنار چشم‌اندازهای مثبت اقتصادی با ایجاد شورای همکاری مبادلات مالی با کشورهای همسایه و نیز دیگر کشورهای همراه (نه لزوماً کشورهای غربی) می‌توانیم در دور زدن تحریم‌ها و حتی بی‌اثر کردن آنها، با در نظر گرفتن مواردی، همچون تدوین راهکارهای مشخص صادراتی، ثبات مقررات ارزی و تجاری، حمایت دولت از تجار و تشکل‌های صادراتی با تکیه بر تقویت تولید صادرات‌محور، جلوگیری از خام‌فروشی، مقابله سخت و آهین با پدیده شوم قاچاق و... می‌توان به توسعه صادرات غیرنفتی امیدوار بود و این دوران یک فرصت مهم برای توسعه و افزایش صادرات غیرنفتی و بریدن از اتکا به اقتصاد نفتی است.

اقتصاد جهان

نوسان قیمت طلای سیاه

رضا زمانی / نفت به منزله کالایی اساسی برای همه کشورهای جهان، به ویژه کشورهای توسعه‌یافته، شمرده می‌شود؛ از این رو نوسانات در قیمت آن، حتماً بر شاخص‌های کلان اقتصادی جوامع اثرگذار خواهد بود. تأثیر افزایش یا کاهش قیمت نفت بر کشورهای مختلف، یکسان نیست. اگر قیمت نفت رو به فرونی گذارد، کشورهای واردکننده نفت را دچار مشکل می‌کند، به گونه‌ای که این امر موجب افزایش هزینه‌های تولید و خدمات، کاهش اشتغال و در نهایت افزایش رکود همراه با تورم می‌شود. بنابراین آنها به دنبال بازار با ثباتی هستند تا بتوانند برنامه‌ریزی کرده و دچار کمبود منابع مالی و هزینه‌کرد اضافی نشوند؛ زیرا در آن صورت نارضایتی‌های عمومی را در پی دارد؛ برای نمونه، در سال‌های گذشته در پی افزایش قیمت نفت و به تبع آن افزایش قیمت بنزین در جایگاه‌های سوخت آمریکا شاهد ناسامانی بزرگی در این کشور بودیم. از سوی دیگر، افزایش قیمت نفت بر کشورهای صادرکننده آن اثرات مثبتی می‌گذارد؛ چرا که با فروش نفت با قیمت بالا، ارز قابل توجهی وارد کشورهای صادرکننده می‌شود و در این صورت می‌توان در ازای آن، کالاها و خدمات مورد نیاز خود را با سهولت بیشتری به دست آورد و همچنین ارزش پول ملی خود را در مقابل ارزهای دیگر کشورها تقویت کرد.

جمهوری اسلامی ایران چهارمین کشور دارنده بیشترین ذخایر نفتی و ششمین تولیدکننده آن است؛ از این رو در تعیین و نوسانات قیمت نفت نقش مهم و تأثیرگذاری دارد. این شرایط سبب می‌شود تا نه تنها تحریم‌های فلج‌کننده بر کشورمان تأثیر بسزایی نداشته باشد؛ بلکه می‌تواند به کشورهای تحریم‌کننده آسیبی جدی وارد کند؛ چرا که تحریم نفت ایران با توجه به جایگاه جمهوری اسلامی ایران در تأمین نفت جهان و اثرگذاری بر حمل‌ونقل مسیرهای نفتی، اثرات مستقیمی بر قیمت نفت جهانی می‌گذارد. باید توجه کرد به صورت روزانه از منطقه خلیج فارس ۱۷ تا ۲۰ میلیون بشکه نفت به بازارهای جهانی انتقال می‌یابد که جمهوری اسلامی ایران در تأمین امنیت این انتقال و توقف یا تداوم آن نقش راهبردی دارد.

افزون بر ایران، کشورهای عضو «اوپک» می‌توانند اثرات تعیین‌کننده‌ای بر قیمت نفت جهانی داشته باشند که این کار را با مدیریت عرضه تنظیم می‌کنند و در ادامه می‌توانند میزان تقاضا را نیز در دست خود نگه دارند.

این اعضا شامل عربستان، قطر، عراق، ونزوئلا، نیجریه و... می‌شود که حدود ۷۵ درصد از ذخایر کل نفت دنیا و ۵۰ درصد تولید نفت کل دنیا را در انحصار خود دارند و می‌توانند سیاست‌های اعلامی خود را در تعیین مقدار عرضه و تأثیر قیمت نفت جهانی به کرسی بنشانند.

پس به طور کلی عواملی که می‌توانند بر قیمت نفت مؤثر باشند، عبارتند از: میزان ظرفیت تولیدی اعضای اوپک و غیراوپک، کشورهایی که بیشترین ذخایر و صادرات نفت را دارند، جنگ و ناآرامی سیاسی و اجتماعی، کاهش ارزش دلار آمریکا و رشد اقتصادی خود را بالفعل کند.

«محمدرضا پوراابراهیمی» عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: «با وجود تحریم‌های بسیار سخت که دشمن علیه حرکت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران به صورت یکپارچه انجام داده، اما مسیر حرکت ما هیچ تغییری نکرده است. در دولت ترامپ هم تحریم‌ها با چند برابر شدت بیشتر ادامه یافت، اما در موضوع اقتصاد ایران خلل چشمگیری رخ نداد؛ از این رو ما به پایان آثار تحریم‌های اقتصادی آمریکا رسیده‌ایم.»

پایان آثار تحریم‌ها

بررسی راهکارهای کنترل نوسانات قیمت مسکن

ضرورت مهار نرخ تورم و اجاره‌بها

اگر دولت همت مضاعفی به خرج دهد، می‌تواند هم در بحث کنترل نرخ اجاره‌بها و هم در بحث کنترل نرخ تورم زمام امور را به دست بگیرد و مانع سوداگری در این قضیه شود؛ اما چنانچه مدیریت کار را از دست خود خارج شده ببیند، دیگر نمی‌تواند نظارت و کنترلی بر امور زیرمجموعه خود داشته باشد؛ از این رو باید منتظر افزایش نرخ اجاره‌بهای مسکن و نرخ تورم باشیم.

یکی از موانع اصلی در محبت نقدینگی و تأمین آن، مربوط به بانک‌هاست؛ به طوری که متقاضیان برای ساخت مسکن و استفاده از آن با محدودیت‌های خاصی مواجه می‌شوند. بانک‌ها با پرداخت تسهیلات به ویژه وام به سازندگان مسکن، آنها را وارد بازی سختی می‌کنند و در نهایت در مسیر برگرداندن وام از هفت‌خان رستم می‌گذرانند؛ به طوری که اگر در این مسیر کوتاهی رخ دهد یا توانایی بازگرداندن وام مقدر نباشد، تمام زحمات سازنده مسکن از بین می‌رود و بانک، آن خانه را به فروش می‌گذارد تا پول خود را پس بگیرد؛ از چون دلار، طلا، سکه، مسکن و... وارد کنند. در این میان بازار مسکن پذیرای متقاضیان بسیاری بود که به دنبال وارد کردن سرمایه خود به این بازار بودند و همین امر سبب شد قیمت مسکن به صورت تصاعدی رشد کند، به‌نحوی رکوردها در بحث قیمت‌ها شکست؛ زیرا عرضه و تقاضای مسکن با هم متناسب نبود؛ یعنی با افزایش تقاضا برای خرید مسکن، عرضه مسکن به همان اندازه افزایش نیافت؛ بنابراین جامعه با کمبود شدید عرضه در مسکن مواجه شد که افزایش قیمت در این عرصه را به دنبال داشت.

برای مدیریت این شرایط، باید نرخ اجاره‌بها یا نرخ تورم را مهار کنیم. برای کنترل نرخ اجاره‌بها باید با افزایش عرضه مسکن قیمت آن را کنترل کنیم. برای کنترل نرخ تورم نیز ضروری است میزان نقدینگی موجود در جامعه را که در حال حاضر سر به فلک می‌کشد، کنترل کنیم؛ بنابراین باز هم به پله اول برمی‌گردیم؛ یعنی همان دولت. همه این موارد در اختیار دولت است؛ به عبارت دیگر

ماهیانسه خود را برای پرداخت اجاره‌بهای مسکن هزینه می‌کنند. و در وضعیت ناراحت‌کننده‌ای قرار گرفته‌اند؛ بنابراین مشکلات حوزه مسکن، به ویژه اجاره‌نشینی یکی از چالش‌های پیش روی دولت و ملت است که نیاز به پیگیری ویژه و رفع مشکلات آن به صورت جدی، ضروری است.

یکی از موارد تأثیرگذار بر نرخ اجاره‌بهای مسکن، میزان تورم موجود است. باید دانست که میان میزان نرخ تورم و نرخ اجاره‌بها، رابطه مستقیمی وجود دارد؛ یعنی با افزایش میزان نرخ تورم، میزان نرخ اجاره‌بهای مسکن نیز افزایش می‌یابد؛ بنابراین بعضی مالکان خانه‌ها به دلیل اینکه ممکن است تنها مسیر تأمین معیشت‌شان از میزان به دست آوردن اجاره‌بها است، با این امر خود را همراه می‌کنند و نرخ اجاره‌بهای خانه خود را با مطابق با نرخ تورم افزایش می‌دهند. از سوی دیگر باید این مطلب را هم در نظر گرفت که با افزایش تورم، قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد و مستأجران در تأمین میزان اجاره‌بهای خود با مشکل مواجه می‌شوند؛ بنابراین مشکلات مستأجران از اینجا آغاز می‌شود و طیف گسترده‌ای از آحاد مردم درگیر مشکلات اقتصادی و اجتماعی می‌شوند. برآوردها نشان می‌دهد مستأجران بیش از نیمی از درآمد

امین علمی / حوزه مسکن

حوزه‌ای راهبردی در کشور و مسئله بسیار مهم برای آحاد مردم ما محسوب می‌شود. از سوی دیگر نیز تغییرات قیمت در مسکن همواره مورد توجه خریداران و فروشندگان و حتی واسطه‌گران بوده است. این تغییرات از عوامل متعددی تأثیر می‌پذیرند؛ مانند دلالتان، تعداد خانه‌های خالی، افزایش یا کاهش تولید، سفته‌بازی و سوداگری، مالیات، مصالح و مواد ساختمانی و... یکی از موارد مهم کنترل بازار مسکن مالیات بر خانه‌های خالی است. مرکز آمار کشور طی بررسی و شناسایی خانه‌های خالی در کشور اعلام کرده است که حدود ۲/۶ میلیون واحد مسکونی خالی در کشور موجود است که از این تعداد، بیش از ۵۰۰ هزار واحد تنها در تهران قرار دارد. (گفتنی است این آمار متعلق به سال ۱۳۹۵ است.)

بیشتر کشورهای دنیا به کمک شناسایی واحدهای ساختمانی خالی و اعمال مالیات‌های مناسب بر آنها توانسته‌اند سد محکم به در برابر سوءاستفاده‌گران و دلالتان این حوزه ایجاد کنند تا از تغییرات اساسی و بحران در قیمت مسکن جلوگیری شود؛ اما مدتی است در کشور ما با توجه به وظیفه وزارت راه و شهرسازی به‌عنوان متولی پیگیری امور مسکن، هنوز در اجرای قانون شناسایی و اعمال مالیات بر خانه‌های خالی اتفاق محسوس و چشمگیری رخ نداده است؛ بنابراین شاهد آن هستیم که نوسانات قیمت در حوزه مسکن بر طیف گسترده‌ای از افراد جامعه تأثیرگذار است و آنها را در تنگنا و مشکلات اقتصادی بسیاری قرار می‌دهد.

بسیاری از خانواده‌های ایرانی مستأجر هستند که براساس آمار ارائه شده ۳۵ درصد از کل جمعیت کشور را به خود اختصاص داده‌اند. با توجه به سختی‌های زندگی و اجاره‌بهای گران این خانه‌ها، بسیاری از این خانوارها مجبور به جابه‌جایی هستند و حتی برخی از آنان به خروج از شهر و کوچ کردن به حاشیه

تکاپو

از سوی دیگر، به صرافی

هم اعلام می‌شود ارائه ارز به این فرد بلامانع است. در این مرحله، مشتری با در دست داشتن مدارکش با مراجعه به صرافی با پرداخت هزینه ارز خود را دریافت کند.

اینکه چرا با وجود سفارش اینترنتی ارز، مشتری بار دیگر باید به صرافی مراجعه کند، به این دلیل است که مدارک ارائه شده از سوی مشتری باید برابر اصل شود. از سوی دیگر، می‌توان فرایند راستی‌آزمایی را با دقت بیشتری انجام داد.

برخی مشتریان در مواجهه با این سامانه و الزامی که برای وارد کردن اطلاعات شخصی‌شان به وجود آمده، اطلاعات‌شان را ارائه نمی‌دهند. این افراد از به خطر افتادن امنیت اطلاعات‌شان واهمه دارند و از خرید ارز منصرف می‌شوند و ترجیح می‌دهند به جای خرید ارز دولتی و معامله با صراف، از بازار سیاه، ارز مورد نیازشان را تهیه کنند. این در حالی است که باید بدانیم طبق قانون و دستورالعمل‌های مبارزه با پولشویی باید مبدأ و مقصد خرید و فروش ارز، یعنی فروشنده و خریدار مشخص باشد.

گفتنی است، یک قسمت از سامانه نظارت ارز به بانک مرکزی و قسمت دیگر آن نیز به صرافی‌ها متصل است و بانک‌ها هم هیچ دخالتی در آن ندارند. صرافی‌های بانک‌های عامل هم مانند صرافی‌های شخصی موظفند سامانه سنا کنند. بانک مرکزی نیز در این سامانه همه تراکنش‌های روزانه صرافی‌ها را به صورت لحظه‌ای رصد می‌کند.

د گفت‌وگو با هنرمند خوشنویس و معرق‌کار مطرح شد

ظرفیت بالای عرصه هنر برای اشتغالزایی

«سرمایه اولیه مورد نیاز در بسیاری از رشته‌های هنری در حد صفر است و این یعنی امکان ایجاد مشاغل متعدد با سرمایه‌گذاری صفر». در صورت ایجاد زمینه‌های کاری مناسب و تضمین بازارهای فروش محصولات هنری، میزان جذب نیروی کار در این حوزه بسیار قابل توجه است. به طوری که می‌توان در یک برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت چند ساله، اشتغالزایی میلیونی در حوزه‌های گوناگون هنری کشور به وجود آورد و درصد رو به رشد بیکاری کشور را کاهش داد.

«با گذشت زمان، ارزش اقتصادی محصولات مصرفی و پتیریتی کاهش می‌یابد؛ اما محصولات هنری وضعیت عکس دارند و هر چقدر آثار هنری رنگ و بوی کهنگی می‌یابند، ارزش اقتصادی آنها به مراتب بالاتر می‌رود. همین ویژگی در آثار هنری موجب شده است به خرید محصولات هنری فاخر با نگاه سرمایه‌غیرجاری و سودآور نگریسته شود.»

مشکلات و موانع پیش رو

انسان به دلیل فطرت زیبایی‌شناختی خویش، به رشته‌های مختلف هنری علاقه‌مند است و در واقع بیشتر افراد در اقصی نقاط دنیا مجذوب تولیدات هنری گوناگون می‌شوند.

اکبر کریمی / رشته‌های گوناگون

هنری از جمله بخش‌های اشتغال‌زا و رونق‌بخش اقتصادی محسوب می‌شوند که زمینه رشد و توسعه آنها در جای جای کشور ما فراهم است. ایران به دلیل شهرت جهانی در برخی رشته‌ها و محصولات هنری جایگاه و ظرفیت ویژه‌ای برای برندسازی و تجاری‌سازی محصولات هنری دارد. با این حال وضعیت کنونی حوزه‌های تلفیقی از رشته‌های مختلف هنری است که مورد توجه قرار نگرفته است. هنر و هنرمند در کشور مورد بی‌مهری قرار دارد و آنچنان که باید توجه جدی به آنها نمی‌شود.

در این میان این پرسش‌ها مطرح می‌شود که هنر قلم‌زنی، معرق‌کاری و منبت‌کاری اصفهان، سفال‌گری یزد و کرمان، گلیم‌بافی بیرجند و کاشان، چاقوسازی و ملیله‌کاری زنجان و دیگر رشته‌های گوناگون هنری فاخر کشورمان در میان انواع مشاغل و تولیدی‌های کوچک و بزرگ دولتی چه جایگاهی دارند؟ آیا هدف‌گذاری توسعه‌ای برای این رشته‌ها در کشور وجود دارد؟ این رشته‌ها چه درصدی از برنامه‌ریزی‌های کلان دولتی در حوزه اشتغال‌زایی را به خود اختصاص می‌دهند؟ در حوزه سیاست‌های حمایتی از تولیدات داخلی، تاکنون چه حمایت‌هایی از تولیدات و تولیدکنندگان محصولات هنری کشور شده است و...

در این شماره به بررسی وضعیت رشته‌های هنری خوشنویسی، تذهیب، منبت و معرق‌کاری از زبان استاد فضل‌الله فیضی پرداخته‌ایم. این هنرمند ۴۷ ساله، در اصل استاد خوشنویسی است؛ اما در تمامی حوزه‌های هنری یاد شده نیز تسلط دارد. وی درباره علت فعالیتش در چندین رشته هنری می‌گوید: «هنر خوشنویسی، هنری خالص است و تنها افراد مطلع می‌توانند به ظرافت‌های این هنر پی ببرند و عموم مردم معمولاً با آن بیگانه هستند. ما برای اینکه بتوانیم افشار بیشتری را به این هنر علاقه‌مند کنیم، هنر خوشنویسی رشته‌های مختلف هنری ظرفیت بسیار خوبی برای فعالیت‌های اقتصادی دارند.

قابلیت‌ها و مزیت‌های اقتصادی

رشته‌های مختلف هنری ظرفیت بسیار خوبی برای فعالیت‌های اقتصادی دارند.

سیاست‌نامه

بررسی اندیشه سیاسی آخوند خراسانی_۳

زمینه‌های اندیشه پر دازی در مشروطه

□**فتخ الله پریشان** / بدون تردید، هر اندیشمند سیاسی در بستر و زمینه‌های

عینیِ زمانه خویش نظریه‌پرداز می‌کنسد. به عبارت دیگر، مبانی فکری و نظری هر اندیشمند که بیان‌کننده نحوه نگرش او به جهان و مسائل آن است، ریشه‌ها و اساس اندیشه‌های او را در حوزه‌های گوناگون معرفتی می‌سازد. مراد از زمینه‌های عینی اندیشه‌پرداز، مؤلفه‌هایی مانند «زمینه‌های تربیت و رشد خانوادگی»، «رشد و تربیت محیطی»، «اجتماعی»، «سیاسی» و «شرایط بین‌المللی» است که اندیشه‌پرداز در آن زندگی می‌کند. زمینه‌های محیطی، اجتماعی و سیاسی در ایجاد و تولید معناهای گوناگون از مفاهیم مطرح شده در منظومه فکری یک اندیشمند تأثیر گذار است و به تبع آن موجب بروز اختلاف در دیدگاه‌ها و اندیشه‌های یک اندیشمند با اندیشمند و نظریه‌پرداز دیگر می‌شود. بر این اساس، نباید در تحلیل پدیده‌های اجتماعی و سیاسی، از حضور عوامل مهمی مانند عوامل محیطی، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی و بین‌المللی زمانه اندیشمند غافل شد؛ از این رو، در این مطلب به اجمال می‌خواهیم بسترها و زمینه‌های اندیشه‌پردازِ سیاسی و اجتماعی آخوندخراسانی را به عنوان یکی از رهبران بزرگ انقلاب مشروطیت ایران بررسی کنیم. اهمیت این موضوع زمانی بیشتر مشخص می‌شود که بدانیم بسیاری از محققان گفته‌اند اگر آخوندخراسانی مانند شیخ شهید فضل‌الله نوری از نزدیک و در ایران رهبری و هدایت نهضت مشروطه را بر عهده می‌گرفت، چه بسا واقعیت‌های تاریخی دیگری غیر از آنچه امروز در دست ماست رقم می‌خورد. از سوی دیگر، اندیشه و عمل سیاسی آخوند در آن مقطع مهم از تاریخ مبارزات مردم ایران گاهی در کش و قوس‌های سیاسی به موضوع و محل اختلاف جریان‌ها و افراد سیاسی نیز تبدیل می‌شد.

آخوند ملاحمدکامل مشروطه خراسانی، به عنوان رهبر اصلی انقلاب مشروطه و علمدار مشروطیت در حوزه نجف، به رغم سکوت یا مخالفت برخی دیگر، به طرفداری از مشروطیت پرداخت و برای تثبیت آن، به طور جدی وارد عمل شد؛ در حالی که ایشان به مشروطیت، به چشم حکومتی کامل و دلخواه نمی‌نگریست، بلکه آن را وسیله‌ای برای تجدید مظام حکام جبار مستبد می‌دانست و تا آنجا که می‌توانست برای تخلف نکردن قوانین حکومت مشروطیت از احکام شریعت حقه جعفری می‌کوشید؛ برای نمونه، وی در تقریظی (سنایشی) که بر کتاب تنبیه‌الامهٔ مرحوم میرزای نائینی داشت، لزوم اخذ قوانین اداره مملکت را از احکام شور انوع اعلام داشت و دستور داد همواره پنج فقیه تراول به تعیین مرجع تقلید عصر در مجلس شورا، حاضر و ناظر وقف مصوبات آن با احکام شریعت باشند. در همین راستا، خود برای اولین بار پنج نفر از فقهای بنام آن عصر ایران را، که «سیدحسسن مدرس» یکی از آنان بود، تعیین کرد و به مجلس فرستاد.

همچنین، ایشان در ابتدای حکومت محمدعلی شاه و ظهور علّام استبداد رایِ او، اندرزنامه‌ای برای وی فرستاد و او را به رعایت موازین شرع و عدالت و کوشش در راه تأمین استقلال کشور عوت کرد. چون شاه خوکدامه علی‌رغم نصایح آخوند کمر به هدم بنای آزادی و قتل آزادیخواهان بست، آخوند خراسانی همراه با فتوا به وجوب مشروطیت و تحریم پرداخت مالیات به مأموران دولت استبداد، حکم به خلع محمدعلی شاه از سلطنت داد.

اما پاسخ به این پرسش که اساساً به چه زمینه‌های فکری، سیاسی و اجتماعی می‌توان اشاره کرد که در شکل‌گیری و جهت‌دهی افکار و اندیشه سیاسی آخوند خراسانی مؤثر بوده‌اند می‌تواند ما را در بازخوانی عواملی که سبب شدند آخوند آن گونه فکر کند و متمایز از سایر علما وارد عمل شود کمک کند. در پاسخ به این مسئله، باید توجه داشت زمینه‌های «فکری»، «فرهنگی» و «اقتصادی» در دو عرصه عوامل داخلی و خارجی آن در ظهور و بروز اندیشه سیاسی یک اندیشمند و مصلح و نحوه مواجهه وی با مشکلات و دردها تأثیر می‌گذارد. در ارتباط با عوامل فکری و فرهنگی، در عرصه داخلی باید به دو محور «طلاعه‌مندی به آموزه‌های اسلامی» و «پذیرش مرجعیت علمای دینی» و در عرصه زمینه‌های خارجی به سه محور «درخواست حکومت قانون به تقلید از اروپا»، «نکست روسیه از زاین» و «انتاب روسیه» اشاره کرد. در ارتباط با عوامل اقتصادی باید به سه محور عمده، یعنی «سلطه اقتصادی بیگانگان بر بازارگانی ایران»، «واگذاری امتیازات به بیگانگان (با ذکر چهار مصداق: قرارداد رویتر، تالیوت (رزّی یا همان تنباکو)، شیلات شمال و گمرکی ایران و روس))» و «وام‌های دریافتی» اشاره کرد. این زمینه‌ها باید به صورت مفصل بحث و بررسی شود تا میزان تأثیر گذاری هر یک در تکوین تفکر و شخصیت اجتماعی و مبارزاتی آخوند و چگونگی ورود وی به معرک مشروطیت ایرانی که مصافی با روشنفکری غربی فعال در کشور نبود بر ارزیابی شود. در همین ایام علمای نجف تحت رهبری آخوند گویی خود متوجه تأثیر این زمینه‌ها به ویژه بعد مسافت از ایران شده و تصمیم گرفتند به منظور کسب آگاهی بیشتر از کیفیت نبرد مشروطه‌خواهان ایران و شرایط کار و نیز رهبری مشروطه‌خواهان از نزدیک، دسته‌جمعی به ایران سفر کنند؛ اما وقتی به کربلا رسیدند آگاهی یافتند که نیروهای سپهسالار تنکابنی و سردار اسعد بختیاری تهران را اشغال کرده و محمدعلی شاه را از پادشاهی بر کنار ساخته‌اند.

کتابخوان

دین و دنیای مدرن

حجت‌الاسلام «سیدمحمود نویبان» شاگردان حضرت آیتالله «محمدتقی مصباح‌زیدی» و دانشیار گروه فلسفه

مؤسسه امام خمینی است. وی در دوره نهم مجلس از اعضای فراکسیون اصولگرایان مجلس بود. او افزون بر فعالیت سیاسی مستمر، مقالات، مناظرات گوناگون و کتاب‌های متنوعی نیز در باب فلسفه و دین تألیف و به بازار نشر عرضه کرده است. به اعتقاد دکتر نویبان «مروز قوی‌ترین مخالف اندیشه اسلامی که به

دین و دنیای مدرن

نقد روز

□ **امیرقلی زاده**/ اگر چه سبک زندگی از جمله مفاهیم علوم اجتماعی است که به تازگی بسیار مورد توجه قرار گرفته، اما بررسی متون درون دینی و حتی مطالب آیین‌های انسان‌ساخته نیز نشنان از جایگاه و اهمیت سبک زندگی و پردازش آن از ساحت‌های گوناگون دارد. مفهوم سبک زندگی که امروزه در زبان عربی از معادل اسلوب و در زبان انگلیسی، از واژه *style*» پرای افاده معنای آن بهره گرفته می‌شود، گرایش‌ها و ارزش‌های فردی یا اجتماعی را منعکس می‌کند. در حقیقت، «سبک زندگی هر فرد و جامعه‌ای اثرپذیر از تنوع باورها(جهان‌بینی) و ارزش‌های(ایدئولوژی) حاکم بر آن فرد و جامعه است؛ جهان‌بینی مادی و ارزش‌های لذت‌گرایانه و سودمحورانه، به طبع سبک زندگی خاص را پدید می‌آورند؛ همان‌طوری که جهان‌بینی الهی و ارزش‌های کمال‌گرایانه و سعادت‌محورانه، سبک خاصی از زندگی را شکل می‌دهند؛ به تعبیری دیگر، سبک‌زندگی هر شخصی اثرپذیر از اهداف یا هدف غایی اوست.»^(۱)

سبک زندگی اسلامی

در این راستا، همه مکاتب الهی و بشری ادعای عرضه سبک زندگی برتر را دارند و بشر امروزی به‌موازات رشد فناوری، در این آشفتنه‌بازار مکاتب در سرگردانی و حیرانی به سر می‌برد. این در حالی است که اسلام که کامل‌ترین دین آسمانی است، با توجه به آیات گرنه‌ای قرآن کریم(و سننت پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع)) سبک زندگی نوینی را عرضه می‌کند تا انسان در پرتوی این سبک زندگی و با شناسایی ارزش‌ها و هنجارها و ضد آنها و با انطباق روش زندگی با دستورات قرآنی به قله سعادت و خوشبختی دست یابد. قرآن کریم در آیات متعدد از یک‌سو، سبک زندگی غیرالهی را مورد مذمت و ناطخه قرار می‌دهد و این مذمت هم ظاهر به ساحت فردی و هم ساحت جمعی آدمی است که از آن جمله می‌توان در ساحت فردی به آیات مبارک‌های، چون «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خَسْرٍ»(عصر۲/۷) و در ساحت جمعی به آیات مبارک‌های، چون: «وَأَتَقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ»(نفال۲۵) اشاره کرد

سبک زندگی الهی

در این راستا، همه مکاتب الهی و بشری ادعای عرضه سبک زندگی برتر را دارند و بشر امروزی به‌موازات رشد فناوری، در این آشفتنه‌بازار مکاتب در سرگردانی و حیرانی به سر می‌برد. این در حالی است که اسلام که کامل‌ترین دین آسمانی است، با توجه به آیات گرنه‌ای قرآن کریم(و سننت پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع)) سبک زندگی نوینی را عرضه می‌کند تا انسان در پرتوی این سبک زندگی و با شناسایی ارزش‌ها و هنجارها و ضد آنها و با انطباق روش زندگی با دستورات قرآنی به قله سعادت و خوشبختی دست یابد. قرآن کریم در آیات متعدد از یک‌سو، سبک زندگی غیرالهی را مورد مذمت و ناطخه قرار می‌دهد و این مذمت هم ظاهر به ساحت فردی و هم ساحت جمعی آدمی است که از آن جمله می‌توان در ساحت فردی به آیات مبارک‌های، چون «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خَسْرٍ»(عصر۲/۷) و در ساحت جمعی به آیات مبارک‌های، چون: «وَأَتَقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ»(نفال۲۵) اشاره کرد

سبک زندگی مادی

از دیگر سو، سبک زندگی صحیح و پذیرفته شده اسلام را بیان کرده و از سبک زندگی ایده‌آل اسلامی با عنوان محصل حیات طیبه باید زندگی سعادت‌مندانه دنیوی و اخروی باشد.

این منظور زمانی محقق می‌شود که دو اقدام توأمان، یعنی «تسلیم مذهبی در برابر دین اسلام و سبک زندگی اسلامی» و «اجتناب از سبک زندگی غیر آن» در دستور کار مؤمن طیب قرار بگیرد. از این رو، علاوه بر روایات ائمه معصوم(ع) درباره تبیین سبک زندگی صحیح، روایاتی هم از این بزرگواران وجود دارد که به مذمت دوری از سبک زندگی نامناسب توجه به آیات گرنه‌ای قرآن کریم(و سننت پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع)) سبک زندگی نوینی را عرضه می‌کند تا انسان در پرتوی این سبک زندگی و با شناسایی ارزش‌ها و هنجارها و ضد آنها و با انطباق روش زندگی با دستورات قرآنی به قله سعادت و خوشبختی دست یابد. قرآن کریم در آیات متعدد از یک‌سو، سبک زندگی غیرالهی را مورد مذمت و ناطخه قرار می‌دهد و این مذمت هم ظاهر به ساحت فردی و هم ساحت جمعی آدمی است که از آن جمله می‌توان در ساحت فردی به آیات مبارک‌های، چون «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خَسْرٍ»(عصر۲/۷) و در ساحت جمعی به آیات مبارک‌های، چون: «وَأَتَقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ»(نفال۲۵) اشاره کرد

سبک زندگی معنوی

تاکسون حدود ششش شماره از مطالب این ستون به منظور تبیین مسئله مهم لزوم تشکیل حکومت در عصر غیبت به مخاطبان گرمای تقدیم شده است. در مطلب گذشته، به دو روایت از امام رضاع) و امیرالمؤمنین(ع) درباره لزوم تشکیل حکومت استناد شد. اکنون علاوه بر تمسک به دو روایت دیگر و مرور سیره پیامبر اکرم(ص) در این باره، دلایل اختصاصی یافتن ولایت و حکومت جامعه اسلامی در عصر غیبت معصوم(ع) به فقیه اسلام‌شناس و آگاه به زمانه، مدیر و مدبر را نیز تشریح خواهیم کرد.

شرایط رهبر سیاسی

امیرالمؤمنین در خطبه ۱۳۱ نهج‌البلاغه این چنین به شرایط رهبر سیاسی اشاره می‌کند: «همانا شما دانستید که سزواران نیست بخیل بر ناموس و جان و غنیمت‌ها و احکام مسلمین، ولایت و رهبری باید و امامت مسلمین را عهده‌دار شُود، تا در اموال آنها حریص گردد، و نادان نیز لیاقت رهبری ندارد تا با نادانی خود مسلمانان را به گمراهی کشاند، و ستمکار نیز نمی‌تواند رهبر مردم باشد، که با ستم حق مردم را غصب و عطا‌های آنان را قطع کند و نه کسی که در تقسیم بیت‌المال عدالت ندارد، زیرا در اموال و ثروت آنان حیف و میل می‌کند و گروهی را بر گروهی مقدم می‌دارد، و رشوه‌خوار در قضاوت نمی‌تواند امام باشد زیرا که برای داوری با رشوه گرفتن حقوق مردم را پایمال، و حق را به صاحبان آن نمی‌رساند و آن کس که سبقت با سایر اهل‌الله علیه و آله را داشته و هرچا ضرورت رهبری ندارد زیرا که امت اسلامی را به هلاکت می‌کشد.»^(۲)

دکتر «شهریار زرزشناس» گفت: «انقلاب اسلامی در دل جهان به هم پیوسته‌ای رخ داد که ذیل غرب مدرن قرار داشت. این جهان به قدری به هم پیوسته بود که هر گوشه‌ای از آن را که به هم می‌زدید، کل سیستم به هم می‌خورد. انقلاب اسلامی در خود ایران هم در دل فرماسیون غرب‌زدگی شبه‌مدرن شکل گرفت؛ بنابراین انقلاب از لحظه اول در هر دو مقیاس جهانی و داخلی، توسط یک جهان متخاصم احاطه شده بود. این جهان به درستی درک کرده بود که انقلاب قصد دارد همه امور را تغییر دهد.»

دکتر شهیار زرزشناس

آیت‌الله‌العظمی‌میرزا محمدتقی‌مجلسی

نگاهی تطبیقی به درون‌مایه‌های سبک زندگی اسلامی و غربی

چگونه زندگی کنیم؟

اسلامی) که مطابق با فطرت و طبیعت انسانی باشد، از ضرورت‌های پیش روی هر جامعه انسانی است.

اساساً شناخت سبک زندگی اسلامی و زیست مؤمنانه در گرو شناخت مهم‌ترین رقیب، «غیر» و دشمن عنود آن، یعنی سبک زندگی غربی است که در پرتو مثلث «زور، زور می‌کنند، از این رو بایست متذکر شد که تن دادن به الگوی زندگی غربی، در واقع دوری از شریعت اسلامی و به دلیل عرضه زود هنگام کالا‌های استراتژیکی، چون لذت زودگذر، سرگرم‌سازی، تخدیر روحی کام‌بخش و اسطورسازی و شخصیت‌پردازی‌های کاذب طمع و ذائقه بسیاری را تحریک کرده؛ ولی آنچه در عمل به دست آمده چیزی جز سراب، اسارت در کمند سرمایه‌اندوزان، اتلاف وقت و ضایع کردن عمر و جوانی و نیل به نیهیلیسم نبوده است.

سبک زندگی غربی
برخلاف اسلام که واچد فرهنگ و سبک زندگی ویژه برای پیروان خود است، «آنچه در غرب سبک زندگی معنا می‌شود، آخرین مرحله تططور اجتماعی آن بعد از عبور از مراحل متعددی در تکامل اندیشه‌های اجتماعی، شکل‌یابی ساختارها و نظام‌های اجتماعی، سازگارشدن روبه‌ها و جریانات فرهنگی مختلف و گاه معارض درونی غرب و در نهایت استقرار وضعیت نهایی مدرنیته است که به شکل نظام اجتماعی لیبرال سرمایه‌داری آمریکایی در انتهای قرن

دکتر «شهریار زرزشناس» گفت: «انقلاب اسلامی در دل جهان به هم پیوسته‌ای رخ داد که ذیل غرب مدرن قرار داشت. این جهان به قدری به هم پیوسته بود که هر گوشه‌ای از آن را که به هم می‌زدید، کل سیستم به هم می‌خورد. انقلاب اسلامی در خود ایران هم در دل فرماسیون غرب‌زدگی شبه‌مدرن شکل گرفت؛ بنابراین انقلاب از لحظه اول در هر دو مقیاس جهانی و داخلی، توسط یک جهان متخاصم احاطه شده بود. این جهان به درستی درک کرده بود که انقلاب قصد دارد همه امور را تغییر دهد.»

درون این بیستم جلوه‌گر می‌شود. درون این شرایط خاص است که سبک زندگی به‌عنوان مفهومی خاص برای توضیح وضعیت فرهنگی جدید انسان غربی تعریف و به کار گرفته می‌شود.»^(۱)
این تطوور اجتماعی اگرچه رشد و توسعه مادی برای انسان غربی به بار آورد؛ اما میراث انسانیت او را ستاند و جای آن سبقت در ماده‌پرستی، لذت‌جویی و تکاثر رذیلت‌ها و پلشتی‌ها را برایش به ارمغان آورد. در واقع، «جهان‌بینی مادی و غیر الهی چنان بر غرب مسلط است و بر آن سیطره افکنده که رفتارهای افراد، تحت نظارت این جهان‌بینی شکل گرفته‌اند. جهان‌بینی که بر اساس نگرش نفی خدا و قیامت از جهان هستی، شکل گرفته است. در این جهان‌بینی تمام هستی در جهان مادی و طبیعی خلاصه شده است که هیچ آفریننده‌ای ندارد.»^(۲)
خارج از عالم نگاه غرب به انسان، نگاهی انسان‌محورانه و بشرسالارانه است و بی‌گمان این نگاه با خود اجزایی را به همراه دارد که سبک‌ساز زندگی غربی هستند. در این نگاه، هدف از زندگی انسان کسب لذت مادی است و این انسان‌ باید بتواند از زندگی مادی و دنیوی خود بیشترین لذت را ببرد. رهبر معظم انقلاب در زمینه سبک زندگی غربی می‌فرماید: «فرهنگ غربی، فرهنگ مهاجم است، هر جا وارد شود، هویت‌زدایی می‌کند؛ هویت ملت‌ها را از بین می‌برد. فرهنگ غربی، ذهن‌ها را، فکر‌ها را مادی می‌کند، هدف زندگی می‌شود پول و ثروت؛ آرمان‌های بلند، آرمان‌های معنوی و تعالی روحی از ذهن‌ها زدوده می‌شود. خصوصیت فرهنگ غربی این است.»^(۳)

سبک زندگی غربی
برخلاف اسلام که واچد فرهنگ و سبک زندگی ویژه برای پیروان خود است، «آنچه در غرب سبک زندگی معنا می‌شود، آخرین مرحله تططور اجتماعی آن بعد از عبور از مراحل متعددی در تکامل اندیشه‌های اجتماعی، شکل‌یابی ساختارها و نظام‌های اجتماعی، سازگارشدن روبه‌ها و جریانات فرهنگی مختلف و گاه معارض درونی غرب و در نهایت استقرار وضعیت نهایی مدرنیته است که به شکل نظام اجتماعی لیبرال سرمایه‌داری آمریکایی در انتهای قرن

یابی‌نوشته‌ها:

- احمدحسین رفیعی، همیشه‌پاره، قم: نشر معارف، ۱۳۹۲، ص ۳۳.
- محمدبن حسن، حین عملی، وسائل‌الشیعه، مآل‌البیت، ۱۴۱۴ق.
- محمدسعید مهدوی‌کنی، دین و سبک زندگی، تهران: دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۶۴، ص ۷.
- حسین خانی، تطبیق مفهوم‌شناسی (شیوه زندگی) در تمدن غربی و تمدن اسلامی، فصلنامه فرهنگ مردم ایران، ۱۳۹۳، ش ۳۷، ۲۹-۲۶.
- محمدتقی مصباح‌زیدی، «خوف و رجا»، مجله معرفت، (بی‌تا)، ص ۳۳، ص ۳۱-۳۰.
- بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با جوانان خراسان شمالی(۱۳۹۳/۱/۲۲).

زمان غیبت حضرت ولی‌عصر(عج) در جمهوری اسلامی ایران ولایت امر و امامت امت بر عهده قده عادل، باقیوا، آگاه به زمان، شجاع، مدبر و مدبر است که طبق اصل یکصدوهفتمت عهده‌دار آن می‌گردد.» در اینجا دو سؤال مطرح می‌شود: اول اینکه، چه ادله‌ای برای اختصاص ولایت به فقیه در عصر غیبت وجود دارد؟ و دوم اینکه، مبنای فقهی حاکمیت ولی فقیه چیست؟ پاسخ به این دو پرسش زاویه دید انقلاب اسلامی را هم به ولایت فقیه، هم به مبانی مشروعیات او و هم پیرامون قلمرو اختیارات ولی فقیه روشن می‌کند. این دو پرسش را در شماره‌های آینده به صورت مبسوطی پاسخ خواهیم داد.

۱- «وَ قَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّهُ لَا يُنَبِّئُ أَنْ يَكُونَ الْوَالِيَّ عَلَى الْفُرُوجِ وَ الدَّمَاءِ وَ الْمَنَامِ وَ الْأَحْكَامِ وَ آيْمَانَةِ الْمُسْلِمِينَ الْبَيْحِلَ فَتَكُونَ فِي أَمْوَالِهِمْ نَهْمَةً، وَ لَا الْخَلْلَ فَمَا لَيْسَ بِجَهْلِهِ، وَ لَا الْتَفَاهِي فَيُقْتَلُهُمْ بِجَهْلِهِ، وَ لَا الْخَائْفَ لِلدُّوْلِ فَتَخَذَ قَوْمًا دُونَ قَوْمٍ، وَ لَا الْفُرْئِيَّ فِي الْحَكْمِ، فَيَذَنَّبَ بِالْخُيُوقِ وَ يَقِفَ بِهَا دُونَ الْفَطَاعِ، وَ لَا التَّعَطُّلَ لِلرَّشَّةِ فَيُهْلِكَ الْآئِمَّةُ».

- «هرای مردم اسلامی لازم است چه نیکوکار و چه بدکار، که مؤمن در حکم حکومت او و به راه حقیق ادامه دهد و اگر از زندگی بهره‌مند گردد، و خدا هم روزگار مؤمن و کافر را در آن حکومت به سر آرد و نیز به وسیله آن حاکم قانم جمع گردد، و توسط او جنگ با دشمن سامان گیرد و راه‌ها به سبب او امن گردد، و در امرت وی حق ناتوان از قوی گرفته شود، تا مؤمن نیکوکار راحت شود، و مردم از شرّ بدکار در امن گردند. (نهج‌البلاغه خطبه ۴۰)
- محمد حمیدالله، مجموعه الوفاق السياسيّة، قاهره: مکتبه الثقافه الدینی، بی‌تا، ص ۱۰۷.
- عباسعلی عظیمی‌شوشتری، حقوق قراردادهای بین‌المللی در اسلام، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۸، ص ۲۵-۳۴.
- ابن هشام، سیره پیامبر اسلام، هاشم رسولی محلاتی، کتارفروشی اسلامی، بی‌تا، ج اول، ص ۲۸۶-۲۸۰.
- محمدبن جریر طبری، تاریخ الرسل والملوک، تحقیق عبدهوالفضل ابراهیم، دارالمعارف، مصر، ۱۹۶۲، ج ۳، ص ۳۱۸.

ریش‌ها

فراز و فرود سیدمحمد خاتمی-۱

دلواپس فرزند غرب‌زده!

□**شهاب زمانی** / در روند بررسی ریش‌های انقلاب اسلامی، از میان افرادی که روزگاری در مسیر انقلاب و نظام اسلامی قرار داشتند و در کسوت مسئولیت‌های تأثیر گذار ایفای نقش کرده‌اند، به ایستگاه بررسی فراز و فرود زندگی سیاسی و فکری حجت‌الاسلام «سیدمحمد خاتمی»، رئیس‌جمهور دولت موسوم به اصلاحات رسیده‌ایم. تأملی در سرگذشت اجتماعی، فرهنگی و سیاسی وی واجد درس‌ها و عبرت‌هایی است که به بیان حضرت علی(ع) اگر خوب درس‌آموزی کنیم، می‌توانیم امیدوار به ممانعت از تکرار حوادث تلخ تاریخ و ساختن آینده‌ای بهتر باشیم.

سیدمحمد خاتمی در سال ۱۳۳۲ در شهر اردکان یزد به دنیا آمد. پدرش «سیدروح‌الله خاتمی» مؤسس حوزه علمیه اردکان و روحانیون نیکنام، مبارز و مردم‌گرا بود. همچنین امامت جمعه شهرستان اردکان را نیز بر عهده داشت. خاتمی در سال ۱۳۵۳ با زهره صادقی(خواهرزاده امام موسی صدر) ازدواج کرد. وی در سال ۱۳۴۰ پیش از اخذ دیپلم به شوق تحصیل در معارف دینی وارد حوزه علمیه قم شد. همچنین به مدت چهار سال ضمن مبارزات سیاسی در سال‌های ۱۳۴۱ و ۱۳۴۲ در حوزه علمیه مقدمات و سطح را فرا گرفت و در سال ۱۳۴۴ هجری‌مان با دروس حوزوی برای تحصیل در رشته «فلسفه غرب» وارد دانشگاه آصفهان شد و به عضویت هیئت مدیره انجمن اسلامی دانشجویان درآمد. وی نماینده نخستین مجلس شورای اسلامی از حوزه انتخاباتی اردکان بود.

رهبر کبیر انقلاب در ۲۸ آبان ماه ۱۳۵۹ خاتمی را به سمت سرپرستی مؤسسه مطبوعاتی و انتشاراتی کیهان منصوب کرد. خاتمی عسده مباحث خود را در کیهان به مسئله ولایت فقیه معطوف کرده بود. میرحسین موسوی به عنوان نخست‌وزیر در ۱۷ مناد سه سال ۱۳۶۱، خاتمی را برای وزارت ارشاد به مجلس معرفی کرد و وی با ۱۲۱ رأی موافق از مجموع ۱۶۹ رأی توانست به این سمت برسد. خاتمی تصدی این وزارت را در کابینه دوم موسوی و نیز دوره اول علی‌اکبر هاشمی‌رفسنجانی تکرار کرد. از همکاران خاتمی در دوران وزارتش می‌توان به عیسی سحرخیز، محمدعلی ایزدی، مصطفی تاج‌زاده، محسن امین‌زاده، علی‌اصغر فرامرزی، مرتضی حاجی، علی مزروعی، محمد ملازم، فیض‌الله عرب‌سرخی، سعید پورعزیزی و مرحوم احمد بورقانی اشاره کرد.

بررسی احوالات افراد و جریان‌های مؤثر سیاسی حاکی از این واقعیت است که یکی از عوامل انحراف از مسیر نظام اسلامی دلخاسته بودن و شیفته بودن به دیگر فرهنگ‌ها، به ویژه فرهنگ ضاله غرب است. آیت‌الله «خزلی» خاطره قابل تأمل و جالبی از انتصاب خاتمی به سمت وزارت ارشاد نقل می‌کند که شنیدن آن خالی از لطف نیست: «در زمانی که خاتمی به سمت وزارت ارشاد منصوب شد، برای عرض تبریک به خدمت آیت‌الله خاتمی(پدر محمد خاتمی) رفیق که با ناراحتی ایشان مواجه شدیم. ایشان گفت خطرناک است. پسر من غرب‌زده است.»

خاتمی در سوم خرداد سال ۱۳۷۱ پس از درگیری با منتقدانش، با انتشار نامه‌ای اعتراض‌آمیز از کابینه‌هاشمی استعفا داد. پس از چند ماه از این واقعه به سمت مشاور رئیس‌جمهور و رئیس کتابخانه ملی منصوب شد و در سال ۱۳۷۵ با حکم رهبر معظم انقلاب به عضویت شورای عالی انقلاب فرهنگی درآمد. پس از استعفای وی از کیهان و بسته شدن کیهان فرهنگی، منتقدان آن نیز استعفا دادند و دسته جمعی مجله کیهان را منتشر کردند. خاتمی به همفکرانش برای بیان افکار خود و دوستان‌شان به دنبال مجوزی برای نشریه «آیین» بودند. در آن زمان برخی افسران حلقه کیهان همراه با خاتمی گروه «آیین» را تشکیل دادند. اگرچه این نشریه تا سال ۱۳۸۲ هیچ‌گاه منتشر نشد، جلسات هفتگی اعضا و همکاران‌شان در دوران وزارت بسا موضوعاتی از قبیل «جامعه مدنی»، «مردمسالاری دینی» و «حقوق بشر» در منزل اعضا بررسی می‌شد. شخصیت مجوزی این جلسات و حلقه‌ها شخص سیدمحمد خاتمی بود. گفتمان معروف به «دوم‌خرادای» نیز از میان همین حلقه‌ها سر و سامان گرفت. شعار «جامعه مدنی» که شعار اصلی سیدمحمد خاتمی در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴ نیز نتیجه همین نشست‌ها بود.

زندگی

آرامش را به همسران‌مان هدیه دهیم

□ **محبوبه ابراهیمی** / در این شماره می‌خواهیم از محبت و اثرات شگرف آن بگوییم. محبت را جز به خود واژه محبت نمی‌توان معنا کرد. اگرچه آن را به عشق ورزیدن و دوستی کردن بر پایه طبیعت قلبی و وجودی انسان‌ها تفسیر کرده‌اند. اما سخن بر سر این است که ما کیمیای محبت را در زندگی‌های زناشویی جدی نگرفته‌ایم و به آسیب‌های فقدانش نیندیشیده‌ایم. حقیقت این است که محبوبیت و محبت دیدن از نیازهای مهم و غریزی انسان‌هاست که در هیچ مقطعی از زندگی تعطیل نمی‌شود و هیچ چیز دیگری هم نمی‌تواند جایگزین آن شود. با ازدواج این نیاز غریزی وارد مرحله‌ای جدید شده و دختر و پسر جوان با فاصله گرفتن از خانواده و وارد شدن به زندگی مشترک، توقع دارند رابطه عاطفی جامع و بی‌نظیری را تجربه کنند. با وجود این، برخی دختران، در آستانه ازدواج با توصیه‌هایی روبه‌رو می‌شوند مبنی بر اینکه محبت سبب لوس و توقعی شدن مردان می‌شود یا مسائلی، مانند شرم و خجالت، مانع از این می‌شود که به همسران‌شان محبت کنند. البته این ماجرا را نباید یک‌طرفه دیده، بلکه در مقابل، مردان زیادی هم هستند که بدون هیچ مهارتی و تنها با توقع محبوبیت، وارد زندگی مشترک می‌شوند و به دلایلی مانند غرور از ابراز محبت به همسران‌شان دوری می‌کنند یا اساساً تصور می‌کنند محبت باید قلبی باشد و به ابراز آن نیازی نیست! در حالی که روان‌شناسی شخصیت زن و مرد و بررسی ابعاد روانی آنها نشان می‌دهد، هر دو با توقع و نیاز عاطفی وارد زندگی مشترک می‌شوند و ارضا نشدن این نیاز، پیامدهای جبران‌ناپذیری را برای‌شان به همراه خواهد داشت. به اعتقاد روان‌شناسان، زن‌ها اغلب به محبت‌های کلامی نیاز فراوانی دارند و در مقابل، مردان، از شنیدن جملات محبت‌آمیزی که غرور و اقتدارشان را حفظ کند، لذت می‌برند. بر اساس این، هر یک از همسران باید نیازهای جنس مخالف را شناخته و برای ورود به زوجیت، مهارت‌های لازم را کسب کنند و در هیچ مقطعی، رابطه زناشویی را بی‌نیاز از رابطه عاطفی ندانند. حتی نباید به محبت‌های دیگر نظیر محبت به والدین یا فرزندان اجازه دهند که خللی در محبت همسران ایجاد کند؛ اما مسئله اینجاست که متأسفانه برخی زوج‌های جوان، بنای زندگی مشترک را با محبت و مهربانی پایه‌ریزی می‌کنند؛ اما با تولد فرزندان، آنقدر غرق محبت پدانه و مادرانه می‌شوند که نقش همسری و ضرورت رابطه عاطفی‌شان را به کلی از یاد می‌برند. غافل از اینکه این رفتار نادرست، نه تنها در روابط خودشان خلل ایجاد می‌کند، بلکه حتی روحیه و عاطفه فرزندان را در معرض آسیب‌های جدی قرار می‌دهد؛ چرا که کارشناسان مذهبی و متخصصان علوم تربیتی، رفتارهای عاطفی و محبت‌آمیز همسران را الگوی عملی در شکل‌دهی شخصیت فرزندان می‌دانند و حتی مطالعات متعدد روان‌شناختی، نقش رابطه عاطفی همسران بر سلامت عاطفی و کج‌روی‌های اجتماعی فرزندان را اثبات کرده است. بنابراین، می‌توان ضعف عاطفی والدین را عاملی برای انحرافات اجتماعی و ضعف‌های عاطفی فرزندان دانست. ضمن اینکه مطالعات گسترده و متعدد روان‌شناختی در جهان و به طور ویژه در داخل کشور، برخی اختلاف‌ها و نزاع‌های همسران، طلاق‌های عاطفی و رسمی، خیانت‌های زناشویی، ازدواج مجدد، افسردگی و بسیاری بیماری‌های روحی و روانی را از عوارض ضعف محبت میان همسران نشان داده‌اند.

نکته مهم و قابل توجه اینکه از دیدگاه دینی، اصلی‌ترین هدف ازدواج «سیدن به آرامش قلبی» است که این هدف بیش از هر چیز از طریق ارضای نیاز عاطفی و حس محبوبیت حاصل می‌شود. در واقع همسران خوشبخت، علاقه و عشق و محبت خود را در رفتار و گفتار ابراز می‌کنند و هر یک، با مطمئنان یافتن از عشق و علاقه هسمر به خود، امنیت و آرامش خاطر یافته و نشاط و شادابی روانی را حس می‌کنند. در حالی که اگر هریک درباره محبت و علاقه همسر نسبت به خود تردید کند، احساس درماندگی و ناتوانی عاطفی به او دست داده و از اینکه نتوانسته عواطف همسر را به سوی خود جلب کند، احساس شکست می‌کند. از میانبر ساده محبت، می‌توان این حس را به حس آرامش تبدیل کرد؛ یک لیخند، پیامکی محبت‌آمیز، هدیه‌ای کوچک، صدا زدن با القاب زیبا و دلنشین، کمک مرد در خانه، یا «چشم» گفتن زن به خواسته‌های مرد زندگی‌اش، اگرچه کارهایی ساده و کوچکنند؛ اما راه‌های بزرگی هستند برای القای حس محبوبیت و آرامش به همسران… به این امید که هیچ زن و مردی، توجه و محبت را جز در چهاردیواری خانه جست‌وجو نکنند.

راه نرفته

راه‌های کسب اعتماد به نفس

دکترای مطالعات زنان و خانواده

پرسشش: خانمی هستم که سه سال است وارد زندگی مشترک شده‌ام؛ اما اعتماد به نفس صحبت کردن با خانواده همسر را ندارم و همیشه خجالت می‌کشم. لطفاً راهنمایی‌ام کنید؟

پاسخ: پرسشگر عزیز، برای مشاوره نیازمند برخی اطلاعات در مورد شما و شرایط زندگی‌تان هستیم. بهتر بود از شرایط خانوادگی و شخصیتی خود می‌گفتید. ای کاش سن و تحصیلات شما را می‌دانستیم و اینکه حداقل می‌گفتید آیا تنها در مقابل اقوام همسرتان خجالت می‌کشید یا در مقابل دیگران نیز این‌گونه هستید؟

به هر حال، با توجه به اطلاعاتی که از شما به دست آورده‌ام، نکاتی درباره اعتماد به نفس و تقویت آن تقدیم‌تان می‌کنم. اعتماد به نفس موضوعی است که فرد به کمک آن تصویر مثبتی از خود دریافت می‌کند. افراد با اعتماد به نفس واقع‌گرا هستند و انتظارات بجایی از خود دارند. تا آنجا که اگر انتظار آنها برآورده نشود، باز هم نگاه مثبت خود را حفظ می‌کنند، در استقلال عمل و مسئولیت‌پذیری توانا هستند و از گوشه‌گیری و انزوا دوری می‌کنند. برای کسب اعتماد به نفس باید در دو مورد به مهارت برسیم: شناخت استعداد خود و باور کردن آن؛ بنابراین شما نخست باید استعدادهای و توانایی‌های خود را کشف کنید، به سطحی از خودشناسی دست یابید و استعدادهای خود را به کار بگیرید.

در مقابل این افراد، افرادی قرار دارند که اعتماد به نفس‌شان کم است، برای داشتن حال خوب به تأیید دیگران نیاز دارند و از ریسک کردن می‌ترسند؛ زیرا نگرانند که شکست بخورند. نکته مهم این است که مقوله اعتماد به نفس اکتسابی است و با تمرین و برنامه‌ریزی حاصل می‌شود؛ پس باید توجه داشت که هیچ‌گاه برای کسب اعتماد به نفس دیر نیست؛ بنابراین لذا شما دوست عزیز در کشف استعدادهای خود کوشا باشید، قابلیت‌های‌تان را بشناسید و خود را باور کنید. در این صورت تفکر و جست‌وجو در گذشته خود به این نتیجه خواهید رسید که پیش از این کارهای موفقیت‌آمیزی داشته‌اید و فرد مفیدی هستید. با خودتان مهربان باشید و خود را با دیگران مقایسه نکنید؛ زیرا هر کس شرایط و امکانات خاصی برای خود دارد؛ بنابراین به کمک هر شکست، پلی را برای موفقیت خود و اطرافیان بسازید.

طرح پرسشش: ۳۳-۹۹۰۰۳۰۰۰

«مجید زین‌العابدین»، مدیر شبکه اول سیما گفت: «ما حتماً تمرکز بیشتری خواهیم داشت که تولید سریال‌های طنز بیشتر شود. باید سریال‌های غنی و مستحکمی برای طنز تصویب کنیم؛ چون مردم سخت‌پسند شده‌اند و هر طنزی را نمی‌پسندند. وقتی برخی طنزها ساخته می‌شود مردم را نمی‌خنداند و از این حیث تولید کارهای طنز سخت‌تر شده است.»

سطح سلیقه مخاطبان افزایش یافته است

□ **نسیم اسدیپور /**نهم مرداد ۱۳۷۵، رهبر معظم انقلاب از سازمان صدا و سیما و بازدید کردند و رهنمودهایی را به دست‌اندرکاران این سازمان دادند. به همین خاطر ۹ مرداد ماه روز «صدا و سیما» نامیده شد. تا هر سال بتوان نگاهی هر چند گذرا بر عملکرد این رسانه داشت و به پاسخ این پرسش اندیشید که با پشت سر گذاشتن چهلمین سال انقلاب و همچنین با گذشت ۲۳ سال از بازدید رهبر فرزانه انقلاب و رهنمودهایی که ارائه کردند، آیا این رسانه توانسته است در جهت آرمان‌ها و اهداف فرهنگی انقلاب اسلامی قدم بردارد و انظور که امام راحل(ره) این سازمان را یک دانشگاه عمومی خواندند، رسانه ملی امروز چقدر به این هدف نزدیک شده است؟

واقعیت این است که چه در زمانی که رقب‌های گوناگونی، از جمله ماهواره‌ها و فضای مجازی در کشور و در دسترس همگان قرار نداشتند و چه امروز که همه اینها رقیبان جدی رسانه ملی محسوب می‌شوند، این رسانه ملی است که می‌تواند در ابعاد گوناگون فرهنگی، اجتماعی و سیاسی نقش‌آفرینی کند؛ از همین‌رو حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در دیداری که با مسئولان و هنرمندان صدا و سیما در سال ۱۳۸۹ داشتند، درباره فرموده امام(ره) اظهار داشتند: «اینکه امام گفتند صدوسیما دانشگاه است، تعارف نکردند، حقیقتاً همین جور است؛ یک دانشگاه بزرگ است.»

ایشان اضافه کردند: «انتظار از صدوسیما این است که درس‌های گوناگون زندگی‌به سمت مردم سرازیر شود.»

این روزها شبکه‌های اجتماعی آنچنان جذابیت و گستردگی یافته که شاید برخی را به اشتباه بیندازد و تصور کنند تلویزیون کارآیی گذشته را ندارد؛ البته تا حدی می‌توان این نظر را درست دانست که با وجود فضای مجازی شاید تلویزیون بینندگان کمتری نسبت به گذشته داشته باشد؛

کما این که آمار نیز نشان می‌دهد این اتفاق نه تنها در ایران، بلکه در مشرتیان پر و پا قرص دنیای مجازی هستند؛ به طوری که دست هر یک از آنها یک تبلت جای گرفته است. آنها به قدری به این وسیله جدید وابستگی و دلبستگی پیدا کرده‌اند و آنچنان آن را به خودشان سنجاق کرده‌اند که گویی زندگی بی آن برای‌شان بی‌معنی است؛ البته اگر آن را داشته باشند، گویی به موفقیت بزرگی دست یافته‌اند و اگر آن را نداشته باشند با ناکامی بزرگ‌تری مواجه می‌شوند. پدر و مادر برای خریدن تبلت مقاومت می‌کنند و بچه‌ها برای خریدن آن اصرار. اگر هم والدین تسلیم خرید شوند، مدت زمان بازی بچه‌ها با آن دغدغه تازه‌ای محسوب می‌شود. پس چه باید کرد. آیا برای بچه‌ها تبلت بخریم و اگر خریدیم باید چه قوانینی برای استفاده و مدت زمان بازی با آن وضع کنیم؟

کنکاش

شهناز سلطانی /

مشرتیان پر و پا قرص دنیای مجازی هستند؛ به طوری که دست هر یک از آنها یک تبلت جای گرفته است. آنها به قدری به این وسیله جدید وابستگی و دلبستگی پیدا کرده‌اند و آنچنان آن را به خودشان سنجاق کرده‌اند که گویی زندگی بی آن برای‌شان بی‌معنی است؛ البته اگر آن را داشته باشند، گویی به موفقیت بزرگی دست یافته‌اند و اگر آن را نداشته باشند با ناکامی بزرگ‌تری مواجه می‌شوند. پدر و مادر برای خریدن تبلت مقاومت می‌کنند و بچه‌ها برای خریدن آن اصرار. اگر هم والدین تسلیم خرید شوند، مدت زمان بازی بچه‌ها با آن دغدغه تازه‌ای محسوب می‌شود. پس چه باید کرد. آیا برای بچه‌ها تبلت بخریم و اگر خریدیم باید چه قوانینی برای استفاده و مدت زمان بازی با آن وضع کنیم؟

صمیمی‌ترین دوست!

ده، پانزده سال پیش که از این همه ابزارآلات دنیای مجازی و ارتباطی خبری نبود، خانواده‌ها بچه‌های‌شان را راحت‌تر و با دغدغه کمتری بزرگ می‌کردند. والدین هم در آن زمان بیشتر نگران دوستان و همبازی‌های آنها بودند و اینکه با چه دوستانی مراده می‌کنند و هم‌کلام می‌شوند و اینکه این دوستان از چه خانواده‌هایی و از دل چه نوع تربیتی بیرون آمده‌اند؛ اما در حال حاضر به این دل‌نگرانی‌ها چیزی تازه هم افزوده شده است؛ وسیله‌ای به نام تبلت و گوشی تلفن همراه (برای بچه‌های کمی بزرگ‌تر) که از هر دوستی برای بچه‌ها دوست‌تر و صمیمی‌تر شده است.

بخریم یا نخریم

در مورد اینکه باید برای بچه‌ها تبلت بخریم یا نه چند دیدگاه وجود دارد. البته روی صحبت ما با والدین است. برخی با اشتیاق و به سرعت با صرف هزینه‌ای که البته کم هم نیست این وسیله را می‌خرند و در اختیار بچه‌ها قرار می‌دهند. استدلال‌شان نیز این است که همه

«مجید زین‌العابدین»، مدیر شبکه اول سیما گفت: «ما حتماً تمرکز بیشتری خواهیم داشت که تولید سریال‌های طنز بیشتر شود. باید سریال‌های غنی و مستحکمی برای طنز تصویب کنیم؛ چون مردم سخت‌پسند شده‌اند و هر طنزی را نمی‌پسندند. وقتی برخی طنزها ساخته می‌شود مردم را نمی‌خنداند و از این حیث تولید کارهای طنز سخت‌تر شده است.»

به بهانه سالروز بازدید تاریخی رهبر معظم انقلاب از سازمان صدا و سیما

رسانه ملی و راه‌پیش‌رو

سراسر جهان افتاده و مخاطبان رادیو و تلویزیون‌های رسمی به نسبت گذشته کمتر شده‌اند؛ اما این نمی‌تواند تأییدی بر این مطلب باشد که کارایی تلویزیون به نسبت گذشته کمتر است، زیرا سهم عمده‌ای از فضای مجازی می‌تواند به بازشرن موضوعات، محتواها و حتی فیلم‌ها و سریال‌های رسانه ملی معطوف شود، اما آیا رسانه ملی از این فضا کمال استفاده را می‌برد؟

اصلاً وظیفه رسانه ملی چیست که از آن، به دانشگاه تعبیر شده است؟ از دو بُعد می‌توان به این وظیفه نگاه کرد، بعد اول این است که تا چه حد رسانه ملی توانسته است به مثابه یک دانشگاه، دروس مورد نیاز یک جامعه را بسا توجه به شرایط زمانی آن در اختیار دانشجویانش(مخاطبان خود) قرار دهد و آیا آنچه به مخاطب تزریق می‌کند، دارای محتوا و ارزش فاخر هست یا خیر، البته این ارزش فاخر بودن به معنای این نیست که غیر قابل فهم و ثقیل باشد؛ بلکه در ساده‌ترین قالب‌ها می‌توان بهترین مفاهیم انسانی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

مقام معظم رهبری درباره محتوای برنامه‌ها در حکم انتصاب آقای علی لاریجانی به ریاست صدا و سیما می‌نویسد: «برنامه‌های هنری صدا و سیما از جذابیت و شیرینی برخوردار گردد و فاخرترین هنرهای نمایشی با مضامین پربار اجتماعی و ارزشی را ارائه کرد.

هنری ندارند، در صدا و سیما با پول مردم چهره‌پردازی می‌شوند. چرا؟... این کار الگوسازی است، ما چه کسی را می‌خواهیم الگوی جوان‌ها قرار دهیم؟ این طور آدم‌هایی را؟!»

مورد دیگری که نباید از آن غافل شد، استفاده از مؤلفه خلاقیت و ابتکار است. همان طور که اشاره شد، وجود فضاهای مجازی سبب شده است مخاطبان ریزش جدی داشته باشند؛ اما قطعاً استفاده از جوانانی که خلاقیت دارند و ابتکار عمل را به دست می‌گیرند، سبب می‌شود در این عرصه رقابت پیروز شد.

رهبر معظم انقلاب این موضوع را تذکر داده‌اند: «نکته مهم، القای غیر مستقیم پیام‌ها و مفاهیم است. در این زمینه بارها و سال‌ها مطالبی گفته‌ایم.» موضوع دیگری که این روزها جامعه بیش از هر چیز دیگر به آن نیاز دارد، «شفافیت» است که رسانه ملی باید پیگیری بوده و از آن غافل نشود، حتی تابوشکنی‌هایی که در راستای شفافیتِ بیشتر صورت می‌گیرد، سبب می‌شود تا مردم اعتماد بیشتری پیدا کنند.

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

«مجید زین‌العابدین»، مدیر شبکه اول سیما گفت: «ما حتماً تمرکز بیشتری خواهیم داشت که تولید سریال‌های طنز بیشتر شود. باید سریال‌های غنی و مستحکمی برای طنز تصویب کنیم؛ چون مردم سخت‌پسند شده‌اند و هر طنزی را نمی‌پسندند. وقتی برخی طنزها ساخته می‌شود مردم را نمی‌خنداند و از این حیث تولید کارهای طنز سخت‌تر شده است.»

«مجید زین‌العابدین»، مدیر شبکه اول سیما گفت: «ما حتماً تمرکز بیشتری خواهیم داشت که تولید سریال‌های طنز بیشتر شود. باید سریال‌های غنی و مستحکمی برای طنز تصویب کنیم؛ چون مردم سخت‌پسند شده‌اند و هر طنزی را نمی‌پسندند. وقتی برخی طنزها ساخته می‌شود مردم را نمی‌خنداند و از این حیث تولید کارهای طنز سخت‌تر شده است.»

«مجید زین‌العابدین»، مدیر شبکه اول سیما گفت: «ما حتماً تمرکز بیشتری خواهیم داشت که تولید سریال‌های طنز بیشتر شود. باید سریال‌های غنی و مستحکمی برای طنز تصویب کنیم؛ چون مردم سخت‌پسند شده‌اند و هر طنزی را نمی‌پسندند. وقتی برخی طنزها ساخته می‌شود مردم را نمی‌خنداند و از این حیث تولید کارهای طنز سخت‌تر شده است.»

«مجید زین‌العابدین»، مدیر شبکه اول سیما گفت: «ما حتماً تمرکز بیشتری خواهیم داشت که تولید سریال‌های طنز بیشتر شود. باید سریال‌های غنی و مستحکمی برای طنز تصویب کنیم؛ چون مردم سخت‌پسند شده‌اند و هر طنزی را نمی‌پسندند. وقتی برخی طنزها ساخته می‌شود مردم را نمی‌خنداند و از این حیث تولید کارهای طنز سخت‌تر شده است.»

انجام دهد، برای نمونه، در جریان واقعه منا رسانه ملی به خوبی توانست به موقع هدایت درست ماجرا را در دست گرفته و واقعیات را به ثبت و ضبط برساند و جلوی سوءاستفاده رسانه‌های بیگانه را بگیرد یا در بسیاری از مواقع دیگر، از جمله زمان انتخابات، مدیریت خوبی از خود نشان دهد.

سریال‌ها نیز با وجود همه نواقصی که دارند، تا حد زیادی در جذب مخاطب موفق بوده‌اند؛ به ویژه در ایام مناسبتی مانند نوروز، مسابقات نیز از جمله برنامه‌های موفق صدا و سیما بوده است. همچنین برخی تابوشکنی‌ها مانند سریال گاندو که به تازگی از شبکه سوم سیما بر روی آنتن رفت و اتفاقاً بازتاب‌های زیادی نیز در بین مسئولان و جامعه داشت، از این قبیل است؛ اما در کنار همه این پیشرفت‌ها هنوز راه زیادی برای شرایط ایده‌آل وجود دارد.

تقلید در برخی از مسابقات پر مخاطب و حتی برنامه‌های ترکیبی از نمونه‌های خارجی‌شان نشان می‌دهد، هنوز هم به آن ابتکار و خلاقیت مورد غافل شد، استفاده از مؤلفه خلاقیت و ابتکار است. همان طور که اشاره شد، وجود فضاهای مجازی سبب شده است مخاطبان ریزش جدی داشته باشند؛ اما قطعاً استفاده از جوانانی که خلاقیت دارند و ابتکار عمل را به دست می‌گیرند، سبب می‌شود در این عرصه رقابت پیروز شد.

رهبر معظم انقلاب این موضوع را تذکر داده‌اند: «نکته مهم، القای غیر مستقیم پیام‌ها و مفاهیم است. در این زمینه بارها و سال‌ها مطالبی گفته‌ایم.» موضوع دیگری که این روزها جامعه بیش از هر چیز دیگر به آن نیاز دارد، «شفافیت» است که رسانه ملی باید پیگیری بوده و از آن غافل نشود، حتی تابوشکنی‌هایی که در راستای شفافیتِ بیشتر صورت می‌گیرد، سبب می‌شود تا مردم اعتماد بیشتری پیدا کنند.

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در مواقع مهم وظیفه‌ خاطرِ خود را چه در حوزه سریال و نمایش و چه در حوزه‌های مهم دیگر، از جمله خبر به نحو احسن

نمی‌توان از انصاف گذشته که رسانه ملی در همه این سال‌ها تلاش خود را کرده است تا در

پژواک

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

در شماره پیش سیر تاریخی نسل‌های تلفن همراه را بررسی کردیم و به نسل پنجم تلفن همراه رسیدیم. نسل پنجم یا 5G، جدیدترین نسل ارائه شده برای شبکه تلفن‌های همراه است. در این نسل، شاهد رشدی باورنکردنی در ویژگی‌های فنی هستیم.

در شماره قبل این پرسش را مطرح کردیم که با وجود نسل چهارم و سرعت قابل قبول آن، چه نیازی به نسل بعدی است؟ هنگامی که یک فناوری معرفی می‌شود و در دسترس همگان قرار می‌گیرد، پاسخگوی نیازهایی است که حداقل از ۱۰ سال پیش به آنها فکر شده است؛ می‌توان گفت دانشمندان حوزه فناوری، نوعی پیشگویی انجام می‌دهند، به این صورت که آنها نیازمندی‌های کاربران در آینده را خلق می‌کنند و سپس برای رفع آن نیازمندی به دنبال راهکار می‌گردند. پویایی حوزه فناوری در همین نکته است که دانشمندان همیشه یک گام جلوتر از نیازها قرار دارند؛ به همین دلیل شاید در حال حاضر نیاز به نسل پنجم شبکه تلفن‌های همراه احساس نشود، اما این شبکه و نسل، زیرساخت و رفع بسیاری از نیازمندی‌هایی است که دانشمندان برای رفع آن برنامه‌ریزی کرده‌اند. مواردی مانند واقعیت مجازی با واقعیت افزوده، ارتباط و مدیریت از راه دور، خودروهای خودران و... نیازهایی هستند که باید برای آنها چاره‌ای اندیشید. مفاهیم تعریف شده در قبل، مانند اینترنت اشیا و شهر هوشمند همگی به ارتباطی باکیفیت و سرعت بالا نیاز دارند.

امواج نسل پنجم در فرکانس‌های بالای طیف بی‌سیم، یعنی ۳۰ تا ۳۰۰ گیگاهرتز جا می‌گیرند که به آنها طیف موج‌های میلیمتری می‌گویند که طول موجی برابر با یک تا ده میلیمتر دارند. امواج معمول تلفن‌های همراه امروزی طول موج چندین سانتی‌متری دارند. این امواج سرعت بالایی دارند و داده‌ها را بسیار سریع‌تر از امواج دیگر، مانند نسل چهارم انتقال می‌دهند. در این نسل تأخیر، قطعی و... بسیار کم شده است. مشکل بزرگ نسل پنجم، تأثیر موانع و شرایط فیزیکی محیط انتقال بر کیفیت

تقویم انقلاب

شیخ فضل الله نوری

سیده‌هدی حسینی

کارشناس تاریخ

در روند تحولات، انقلاب اسلامی به اندیشه‌های سیاسی تاریخ معاصر ایران تکیه داشت. یکی از مشهورترین آنها اندیشه‌های شیخ فضل‌الله نوری بود که ۱۱ مرداد ۱۲۸۸ سالروز شهادت این بزرگ مرد است.

او در تاریخ معاصر ایران مظهر استقامت در برابر سلطه بیگانه بود. او به طور جدی و آگاهانه در مقابل نفوذ اندیشه‌های غرب و غرب‌زدگی موضع گرفت و با صراحت خواستار اجرای قانون اسلام در حکومت بود و هرگز اجازه نداد که مدل حکومت بیگانه مانند غرب جایگزین قانون اسلام در ایران بشود.

شیخ فضل‌الله متولد ۱۲۵۹ق در شهر نر مازندران بود و از شاگردان درجه اول میرزای شیرازی قهرمان مبارزه با استعمار انگلیس بود و در سال ۱۳۰۰ ق جهت تبلیغ معارف اسلامی در تهران اقامت گرفت هنگامی که مسئله مبارزه با ظلم و بی‌عدالتی در ایران مطرح شد، جزء اولین کسانی بود که بر عدالت‌خواهی و تأسیس عدالت‌خانه تأکید کرد. او در شروع حرکت مردمی در کنار سایر علما قرار داشت و در مهاجرت‌ها همگام بود. در همین تغییر و تحولات خیلی زود به دسیسه جریان‌های غرب‌زدگی پی برد و خیلی صریح در برابر آنها موضع گرفت و نقشه‌های شوم دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی غرب را فهمید و با صراحت افشا کرد، او فهمید که چرا و چگونه «کلمه مشروطه» در جریان جنبش عدالت‌خواهی به کار برده شد و به هنگام با آن مخالفت کرد؛ چون در روند کار مشاهده کرد نقشه طرد اسلام و جایگزین کردن فرهنگ و اندیشه‌های غربی در ایران در حال پیاده‌سازی است. او تا پای شهادت سر موضع خود ایستاد و مقاومت کرد. تاریخ‌نویسان مواردی که در خانه شیخ گذشت را چنین نوشته‌اند: «یک نفر از سفارت روس وارد شد و با حاج شیخ مذاکره و او را به سفارت‌خانه دعوت کرد. شیخ جواب داد: مسلمان نیاید پناهنده کفر شود، آن هم مثل من». بعد آن شخص اظهار کرد که اگر حاضر نمی‌شوید بیایید بیرق را بالای سر در خانه نصب نمایند و بیرق را نشان داد و اجازه خواست سر درب عمارت قرار دهند. در این قسمت هم شیخ جواب داد که اسلام زیر بیرق کفر نخواهد رفت. آن شخص گفت: بر شما خطر جانی خواهد داشت جواب دادند: زهی شرافت آرزومندم.» زنده یاد جلال آل احمد در کتاب خدمت و خیانت روشنفکران در همین رابطه می‌نویسد: «من نعث آن بزرگوار را بر سر دار همچون پرچمی می‌دانم که به علامت استیلای غرب‌زدگی پس از دویست سال کشمکش بر بام سرای این مملکت افراشته شد.» نحوه شهادت او ماجرای غم‌انگیزی دارد به خصوص اندازها و دادخواهی‌هایی که در بالای دار سر داد. در روند تقویم انقلاب اسلامی ایران اندیشه‌های او در بخشی از سازمان و ساختار نظام جمهوری اسلامی ثبت شده و بر قوانین کشور سایه انداخت. در هنگام تدوین قانون اساسی و بررسی نهایی پیش‌نویس، به ویژه در اصول مرتبط با شورای نگهبان از اندیشه‌های او بهره گرفته شد که در طول این چهل سال کارایی خیلی خوبی داشته است. به تعبیر حضرت امام(ره) حرف اساسی شیخ فضل‌الله این بود که «قانون باید اسلامی باشد.»

یار مهربان

یازده بانوی که «بخ در بهشت» را آفریدند

«بخ در بهشت» روایت مادرانی است که خودشان از قهرمانی دیگران قصه‌ها گفته‌اند و اکنون خود قهرمانانی شده‌اند که باید از آنها قصه‌ها گفت. خواهران، مادران و دخترانی که سال‌ها پیش از جنگ با تربیت زرمندگان سهم سستری در جبهه‌ها داشتند و حین جنگ با جان‌فشانی و دلسوزی، پشت خط جبهه با صبوری و مدارا، از جنگ حماسه‌ای به وسعت روحشان ساختند. کتاب «بخ در بهشت» شامل ۱۲ داستان از ۱۱ بانوی نویسنده، نقش زنان در دفاع مقدس را بیان می‌کند. رخصاره تنها یکی از داستان‌های این مجموعه است که به روایت داستان دختر خرمشهری می‌پردازد. این مجموعه را انتشارات جمرکان منتشر کرده است.

«بخ در بهشت» دستپخت بانوان توانمند نویسنده‌ای است که به بهانه روایت داستان، راوی حماسه‌آفرینی این مادران شده‌اند.

هفته‌نامه سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صبح صادق زیر نظر شورای نویسندگان معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

تلفن: ۰۱۱۰-۷۷۴۶۰۱۰۰(۰۲۱)

صندوق پستی: ۱۴۴/۷۴۴۵

سایت اختصاصی: sweekly.ir

سروش: @ssweekly

ارتباط مستقیم با سردبیر: sardabir@ssweekly.ir

ارسال مطالب: info@ssweekly.ir

سامانه پیامک کوتاه: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۲   شماره: ۷۷۴۸۸۴۴۶

صبحانه

باور، یاور

تمام آن فضایل و شرافت و ثواب‌هایی که در روایات ذکر شده، همه‌اش یک چیز کم دارد و آن «باور» است. اگر باور کردی، مال توست، بهره می‌بری؛ اما اگر حاشیه زدی، محروم می‌شوی. حتی خودشان فرمودند: «اگر حدیثی را جعل کردند و به ما نسبت دادند که اگر فلان کار خیر و نیکو را بکنی، فلان ثواب به تو می‌رسد و شما به عشق ما عمل کردی، بر ماست که به شما مزد دهیم.» اگر هر آیه را باور کردی، آن آیه یاور تو می‌شود و مال تو است.

ریشه‌های طوبی، حاج‌محمد اسماعیل دولابی

یک بار در اسفند ۱۳۶۵ به جبهه رفت و شب عید به تهران برگشت. آن موقع کلی در کارهای منزل و پذیرایی از مهمان‌ها به من کمک کرد. خیلی با سلیقه کار می‌کرد. من با تعریف‌هایی که از دوستان هم‌رمزش شنیدم، او خوش‌تیپ‌ترین آربی‌جی زن لشکر ۱۰ سیدالشهدا(ع) بود. فضای جبهه به قدری او را علاقه‌مند کرده بود که چند بار از مدرسه درخواست کرد تا دوباره اعزام شود، اما اجازه ندادند و گفتند هنوز نوبت شما نرسیده است و باید منتظر بمانید. مجید خیلی دوست داشت دوباره به جبهه برود، به هر دری می‌زد، مدتی بعد از طریق بسیج ناحیه شمال اقدام کرد. من و پدرش را به سختی راضی کرد و به جبهه رفت. یک بار که مجید از جبهه به مرخصی آمده بود، یک قوطی تن ماهی از ساکش درآورد و به من داد و گفت دلم نیامد این تن ماهی را تنهایی بخورم، آوردم شما بخورید. آن موقع وضع مالی خوبی نداشتیم.

به نقل از مادر شهید جاویدنشان مجید مسگر تهرانی

مجید ۲۲ فروردین ۱۳۴۹ در تهران به دنیا آمد. تحصیلاتش را در تهران شروع کرد و پس از پایان دوره راهنمایی با توجه به تأسیس دبیرستان سپاه در محل سابق لانه جاسوسی آمریکا در آزمون ورودی آن شرکت کرد و به دلیل هوش بالایی که داشت، قبول و هم‌زمان با تحصیلات دبیرستان وارد سپاه شد. به واسطه روحیات مبارزاتی مادر و پدر همواره در فضای انقلاب بزرگ شد. عضویت در سپاه سبب شد تا بتواند در نوجوانی به جبهه اعزام شود. سال ۱۳۶۵ برای اولین بار در یک دوره ۴۵ روزه به جبهه اعزام شد.

نکته گرام

فرشاد مهدی‌پور: دقت دارید در حال مشاهده چه بخشی از تاریخ ایران هستیم؟ بعد از ۳۰۰ سال استیصال در برابر غرب، پهباد جاسوسی آمریکا را زده‌ایم و حالا نفت‌کش‌های انگلیسی را توقیف می‌کنیم. این همان عظمت ایران است که خمینی کبیر وعده‌اش را داده بود.

ابوالقاسم طالبی: گاهی بعضی از هموطنان بیشتر از «جک استراو»، وزیر سابق انگلیس، انگلیسی‌اند. او اعتراف کرده ما در جنگ جهانی اول به ایران تجاوز کردیم و حطقی فاجعه‌بار ایجاد کردیم؛ اما عده‌ای که شناسنامه ایرانی دارند، می‌نویسند و می‌گویند حطقی ربطی به انگلیس نداشت.

جلیل محبی: زمانیکه دشمن با تمام قدرت به دنبال ارزش‌سوزی در جامعه است، همه ما موظفیم تا برای مقابله با این نقشه‌ها راه کاری اجرایی پیدا کنیم و اگر بتوانیم به جامعه تفهیم کنیم که حجاب نشانه تمدن و ارزش برتر است، خود مردم به این سمت قطعاً حرکت خواهند کرد.

علی قلهکی: اگر رسانه‌های ما درست و حسابی بودند، الان باید «مزدک میرزایی» بابت وطن‌فروشی در افکار عمومی محاکمه می‌شد، نه اینکه برخی بگویند «چه کم کاری‌ای در حق مزدک شده که رفته در آغوش عربستانی‌ها». **وحید یامین‌پور:** پروژه رسانه‌ای براندازها، متنفر کردن همه از همه است. آنفرت درست کرده‌اند و به‌نام همه، علیه همه فحاشی می‌کنند. وقتی امکان براندازی نباشد، هدف می‌شود تبدیل کردن ایران به سرزمینی سوخته؛ همان دستور بن سلمان.

مهدی محمدی: ارتش آمریکا گفته از کشتی‌های این کشور در خلیج‌فارس و تنگه هرمز محافظت خواهد کرد. چه کسی بناست از ارتش آمریکا محافظت کند؟!

تلخند

حرف تو حرف

احمق درجه یک!

این جانور عظیم‌الجثه، که صدویست سی تا وزن دارد گونه نادری از احمق‌هاست. این موجود در قاره آمریکا می‌زید؛ ولی آمریکایی نیست. این جانور صدای نخراشیده و اذیت‌کننده‌ای دارد؛ شاید برای‌تان جالب باشد که این گونه جانوری، به دلیل افزایش سطح درک و هوش مردم در جهان، در معرض انقراض قرار دارد. این گونه جانوری در جدول بدما قرار دارد و بسیار دغل‌بازتر از بقیه است. معمولاً آدم‌ها معتقدند همه راست می‌گویند تا وقتی که خلافش ثابت شود؛ ولی جانورشناسان گیر داده‌اند که این گونه همه حرف‌هایش دروغ است مگر خلافش ثابت شود. حرف‌های رسمی این جانور موذی را هر شخص دیگری تکذیب می‌کند و از هر ۱۰ تکذیب، ۱۲ تا درست از آب در می‌آید. مثال بارزش همین چند وقت پیش است که ادعا کرده بود پهباد ایرانی را در خلیج‌فارس ساقط کرده است؛ آن هم در حالی که منی‌ها با مدل‌های چوبی پهبادهای ایرانی، از بیخ آینه سامانه پاتریوت عربستان می‌گذرند و عملیات می‌کنند. نگهداری از این گونه جانوری، بسیار سخت و طاقت‌فرساست؛ به حدی که خدا صبر بدهد به ملایا!

محمدحسین صادقی

صادقانه

فراموشی

امام علی(ع) می‌فرماید: همانا بر شما از دو چیز می‌ترسم: درازی آرزو و پیروی از هوای نفس؛ چرا که درازی آرزو سبب فراموشی آخرت شود و پیروی از هوای نفس، آدمی را از حق باز دارد.

قبیله عشق

من و پدرش را به سختی راضی کرد

پس از بازگشت از جبهه برای حضور دوباره تلاش کرد تا اینکه این بار از طریق بسیج اعزام شد و ۱۸ فروردین ۱۳۶۶ در عملیات کربلای ۸ در منطقه شلمچه عراق به درجه رفیع شهادت رسید. پیکرش تا امروز در همان سرزمین فاطمیان (شلمچه) جا خوش کرده است.

منبع: مصاحبه مادر شهید با روزنامه جوان

داغ‌های مجازی

از «روایت مرصاد» تا «مرگ تدریجی ملارد»

□ حمیدرضا حیدری/

■ هشتگ «مرگ تدریجی ملارد» یکی از پسر تکرار‌ترین‌های هفته گذشته بود که به بهانه نبود آب شرب برای مردم آن منطقه ایجاد شد؛ اما این تنها مشکل ملارد نیست که مردم با آن دست و پنجه نرم می‌کنند، بلکه سگ‌های ولگرد، باغ‌سازی برخی مسئولان دولتی و مشکلات دیگری که به این مشکل افزوده شده، زندگی را بر مردم سخت کرده است. یکی از کاربران در واکنش به مشکلات مردم ملارد نوشت: «دسترسی هفت دقیقه‌ای به مواد مخدر در شهرستان ملارد یک فاجعه است!»

■ هشتگ «سردار اشتری» هم یکی از کلیدواژه‌هایی بود که مورد توجه کاربران قرار گرفت. در ادامه جوسازی‌ها علیه پلیس جمهوری اسلامی، کاربران حمایت خود را از این نهاد انقلابی اعلام کردند. یکی از کاربران نوشت: «همه در برابر قانون یکسانند و باید با قانون‌شکنان برخورد جدی صورت بگیرد. همه باید قانون‌مدار باشیم، مبنای کار ناجا همواره قانون بوده و برخورد با قانون‌شکنان از وظایفش است.»

■ صحبت‌های وزیر بهداشت درباره گریسه بر اهل بیت و تأثیر گریه در خودکشی هم یکی از سوزه‌های داغ فضای مجازی بود. یکی از کاربران نوشت: «رتبه خودکشی ایران در جهان: ۱۲۰. خیلی دوست دارم نظر وزیر بهداشت دانشمندان رو در مورد علت در صدر جدول بودن بعضی کشورهای پیشرفته در آمار خودکشی بدونم!» یکی دیگر از کاربران در واکنش به بخشی از صحبت‌های نمکی، که گفته بود گریه عامل افسردگی است، نوشت: «هر روز به ذرفاشسانی تازه از اصلاح‌طلبان به گوش می‌رسه، امروزم نوبت وزیر بهداشت بود. تنها هیئتی که مردمو به افسردگی و خودکشی می‌رسونه هیئت دولت شماهست نه هیئت عزاداری امام حسین!»

■ «روایت مرصاد» هم به مناسبت سالروز عملیات بزرگ مرصاد در مقابله با منافقین کوردل صورت گرفت. روایت مرصاد را این بار می‌توان از زبان کاربران فضای مجازی شنید. بسیاری از کاربران معتقدند شهید صیاد شیرازی جزو نخستین کسانی بود که در مرصاد حضور یافت و تنگه مرصاد را بر منافقین بست و سبب شد خواب آنها تعبیر نشود. یکی از کاربران در این باره نوشت: «برخی کارشناسان جنگ و فرماندهان نظامی در ایران، ترور علی صیاد شیرازی، فرمانده سابق نیروی زمینی ارتش را به دلیل تدابیر وی در عملیات مرصاد و شکست سنگین مجاهدین خلق در این عملیات تفسیر می‌کنند.»

حسن ختام

انتظار از برترین کارهاست

چه زیبا گفت جواد الائمه(ع) که «برترین اعمال شیعیان ما، انتظار راستین برای گشایش و فرج است»؛ انتظار جلوه عاشقانه‌ای است که در لوح پاک انسان‌های آزادی‌خواه و توحیدگرا نگاشته‌اند؛ انسان‌های دل‌داده، آگاه، آرمان‌خواه و باخلاص شربت شیرین انتظار را در این روزهای طولانی غیبت سر می‌کشند و خود را از زمره شک‌گرایانی که شک‌شان جز نشتنست و سکون نتیجه‌ای ندارد، خارج می‌کنند.

آقاچان

تنها تویی که دست‌مان را می‌گیری و از این دنیای تیره و تار و مملو از گمراهی بیرون می‌کشی، تنها تویی که ما را از مدعیانی که بی‌بیراهه می‌روند، جدا می‌کنی و در مسیر خودت قرار می‌دهی؛ مولای من تمام ترسم این است در میان جماعتی باشم که در کلام امام جود و بخشش مذمت شده‌اند؛ چرا که وقتی از علت‌انتخاب قائم به عنوان لقب آن حضرت پرسیدیم، میوه قلب امام هشتم فرمودند: قیام ایشان زمانی است که نام و یاد او از جامعه پاک شود و مدعیان رهروی او به بیراهه روند.

ای نجات‌بخش عالمیان!

کی می‌شود که حقیقت آیه «اینما تکنونا یأت بکم الله جمیعاً» هر کجا که باشید خدا همه شما را باز می‌آورد، روشن شود، کی می‌شود که شمار پیکارگران جنگ بدر، آن سبید و سیزده نفر انسان ناب و بامعنویت از دورترین کرانه‌های زمین بیابند و بر گردتان پروانه‌وار حلقه زنند و کار اصلاح‌گرانه شما آشکار شود تا بدی‌های عالم در هم کوبیده شود و بدبینی‌ها و بی‌اعتمادی‌ها رنگ ببازند و مهر و محبت بر گستره این عالم جاری شود.

ای خورشید عدل و داد!

جمعه‌ای در راه است ناوهنگام و غم‌پرور، جمعه‌ای که در آن ستاره نهم ولایت از دیده‌های ظلمی ما ناپیدا می‌شود، ستاره‌ای که در بیان عطرآگین و پرچادب‌ش این چنین فرهنگ‌سازی می‌کند: «توسد الصبر: صبر و شکیبایی را بالش زیر سرت قرار بده؛ و اعتقت الفقر: احساس فقر و نیاز در مقابل درگاه خداوند را به آغوش بگیر و مبدا که خود را بی‌نیاز از او پنداری؛ و ارفض الهوی: و کشش‌های بی‌مهار را دور کن؛ و خالف الهوی: با هوای دل مخالفت کن و همواره به ندای خرد دل بسپار؛ و اعلم انک لن تخلو من عین الله فانظر کیف تکون: و بدان که هرگز از چشم معنوی خدا پنهان نیستی، پس بنگر چگونه‌ای و چه می‌کنی؟»